15 İLKKÂNUN 1939
CUMA
İkinci Yıl - No. 582

Yeni Sabah

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

İdare Yeri
Nuruosmaniye No. 84 İstanbul
Telgraf: YENİ SABAH İstanbul
TELEFON : 20795
Her Yerde 5 Kuruş

Okyanusta Şiddetli Bir Deniz Harbi

Almanların Graf Spee Zırhlısı Ağır Hasara Uğrayarak Kaçtı. Bir İngiliz Kruvazörü de Yaralandı, Harp Devam Edecek

ŞİMAL DENİZİNDE

Bir Alman Kruvazörü Torpillendi Bir İngiliz Muhribi de Battı

Londra, 14 (Hususî) — Dün cenubî Atlas Okyanusunda Uruguay açıklarında Almanların Admiral Graf Spee ceb zırhlısı ile İngilizlerin Exeter kruvazörü ve Ajax, Achilles hafif kruvazörlerinden mürekkeb bir filo arasında sürekli bir deniz harbi olmuş ve Alman zırhlısı ağır surette yaralanarak kaçmış ve Montevideo limanına iltica etmiştir.

Alman gemisini yakalamak üzere Fransızların Formos petrol vapuru tuzak olarak kullanılmış, Admiral Graf Spee bu gemi üzerine yürüdüğü sırada ,ufukta Exeter görünmüş ve derhal diğer kruvazörleri haberdar etmiştir. İngiliz gemileri faik düşman cüzütamına karşı cesaretle ateş açmışlardır. On dakika içinde yirmiden fazla mermi teati edilmiş ve ceb zırhlısına bir çok isabetler vaki olmuş-

(Sonu 7 ncide)

Almanya Galib Gelirse

Nasyonal [illegible] sadıkça Avrupada [illegible] kim devlet olmak [illegible] gayesini terketmiyecektir. Bugün haysiyet ve istiklâline bağlı her kavim için Alman hezimetine hizmet etmek ve İngilizlerle Fransızların işlerini kolaylaştırmak bir vecibedir.

Yazan: **Hüseyin Cahid YALÇIN**

Almanlar tarafından her türlü taahhüde ve devletler hukukî usullerine mugayir olarak serbest denizlere mayn dökülmesi üzerine, İngiltere ve Fransanın şiddetli mukabelei bilmisil tedbirleri alarak bütün Alman ihracatını abluka etmeleri bitarafların şikâyetlerini davet etti ve protesto etmelerine sebeb oldu.

Bitarafların aldıkları bu vaziyet karşısında, bilâihtiyar, insanın zihnine şu sual geliyor:

Almanyayı bir ân evvel mağlûb ederek cihanı harb belâsından kurtarmağa yarıyacak bu tedbir ittihaz edilmese, harb de şu veya bu sebebden dolayı İngiltere ve Fransa aleyhinde neticelenerek Almanya, 1918 de kendi uğradığı mağlûbiyet ile tamamen zıddı [illegible]ye nail olsa acaba dünyanın hali [illegible]olur? Ve bilhassa, bitaraf kalmış devletler ne vaziyete girerdi?

Hakikaten, bugün harbe iştirak etmiyen milletler için bu suali kendi [illegible]dilerine irad etmek ve ona göre [illegible]hattı hareket kararlaştırmak en [illegible] vazifedir.

Ve öyle geliyor ki bitaraf memleketlerin hiç [illegible] bu hesab yapıyorlar. Hitler Almanyanın galebesi takdirinde başlarına gelecek belâyı pekâlâ biliyorlar. Fakat İngilizlerle Fransızların Almanyaya karşı bir mücadeleye girişmiş olduğunu gördükleri, ve nasıl olsa, ergeç, İngiliz ve Fransızların galebe edeceklerine emin bulundukları için, gayet hodkâm ve menfaatperest davranmayı tercih ediyorlar; harbden azamî muvaffakiyet elde etmekle beraber bu uğurda hiçbir fedakârlık yapmamak yolunu düşünüyorlar. Hattâ ellerinden gelirse, İngiltere ve Fransadan bir de tazminat koparmayı düşünüyorlar.

Bu çok iyi bir hesab amma, okadar fazla iyi ki bir gün kendilerine zarar verebilmesi ihtimali de mevcuddur. İşte her tarafta kabardığını gördüğümüz bu şahsî menfaat dalgası içinde gözden kaçan hakikat budur.

Şimdi, bir ân için, Almanyanın galib geldiğini farzedelim. İskandinavya devletleri için, Danimarka, Felemenk, Belçika ve İsviçre için, orta Avrupada ve Balkanlarda Macaristan, Yugoslavya, Rumanya, Bulgaristan ve hattâ Türkiye için hayat hakkı kalır mı zannedersiniz?

Eğer bu devletler içinde kendilerinin hür ve müstakil halde payidar olabileceklerine inanan bir tek hükûmet ve siyaset adamı varsa onun bu gibi işlere karışmak hakkı yok demektir.

(Sonu 5 inci sayfada)

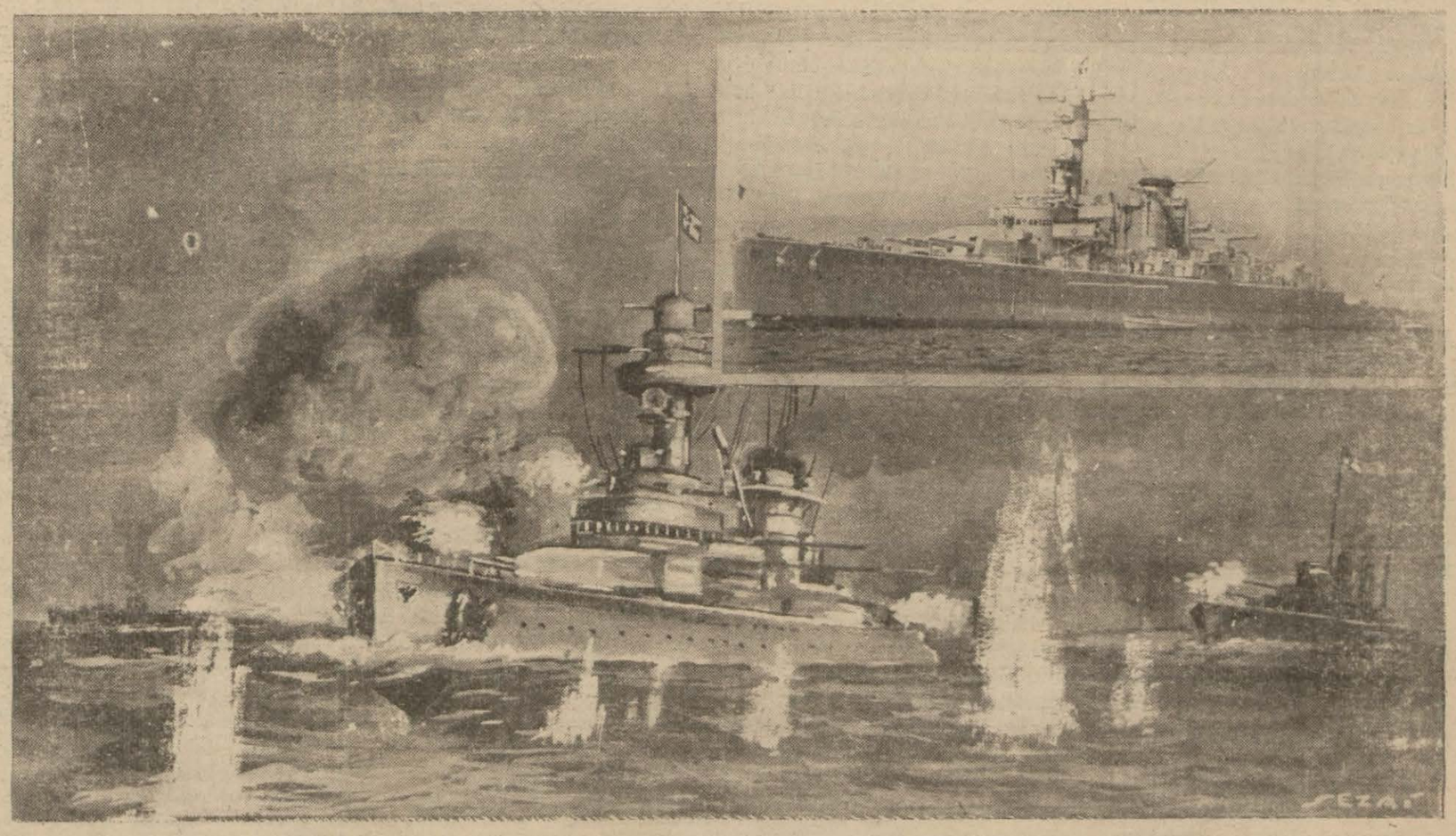

Sunte de l'este deniz harbinin temsili resmi ve Almanların Graf Spee ceb zırhlısı

Sovyet Rusya Milletler Cemiyetinden Çıkarıldı

Rusların dün tayyareler ve motörlü kuvvetlerle yaptıkları taarruz da püskürtüldü

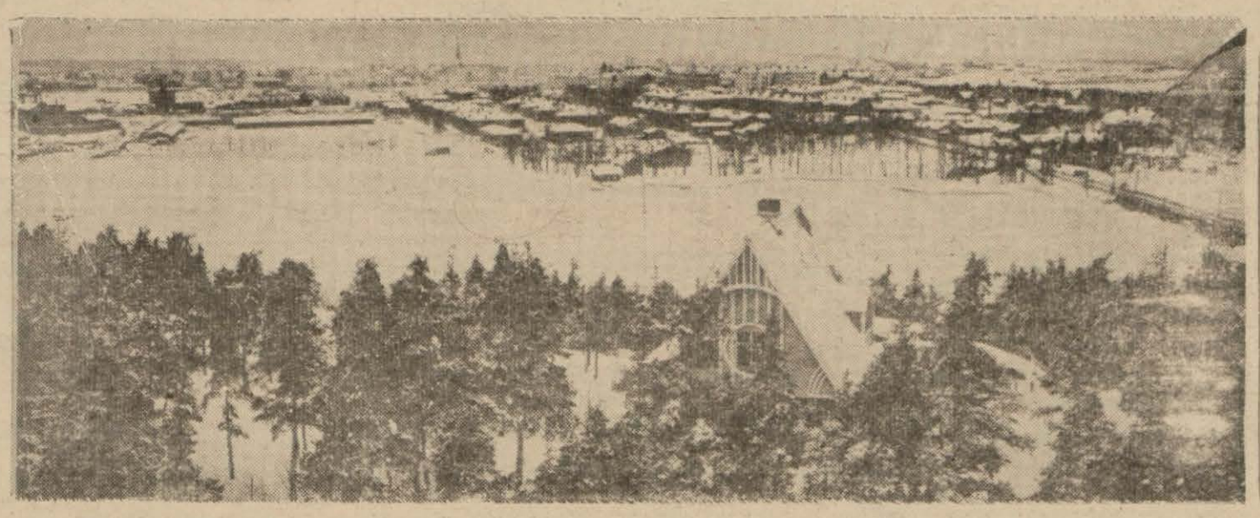

Şiddetli muharebelere sahne olan Fin [illegible]yanın Viburg şehri karlar altında (Yazısı 7 ncide)

YANGIN VAR

angın var

Pek Yakında

35 gün İstanbul İtfaiyesinde bilfiil çalışan ve 49 yangına iştirak eden bir muharririmizin bu fevkalâde meraklı röportajını pek yakında sütunlarımızda zevkle, kahkaha ve alâka ile takib edeceksiniz.

Bulgar Başvekilinin Mühim Beyanatı

« Bulgaristan Komşu Memleketin Müşkülâtından İstifade Edebilir »

Roma, 14 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Giornale d'İtalia gazetesi, Sofya muhabirine Bulgar Başvekili Köseivanof tarafından yapılan beyanatı neşretmektedir:

Bu beyanatta Bulgar Başvekili demiştir ki:

"— İtalyanın gayri muharibliğini teyid etmiş olması bütün Bulgar miletince memnuniyetle karşılanmıştır. Bu, Bulgaristanı, bugüne kadar takib ettiği bitaraflık yolunda devama teşvik etmektedir. Çünkü, haricî hiç bir kuvvetin Bulgaristanı şu veya bu cebheye iltihaka sevketmiyece -

(Sonu 7 ncide)

Millî Şefin Tetkikleri

Erzurumda çarşıyı dolaşarak halkın ihtiyaçlarını bizzat gözden geçirdiler

Erzurum, 14 (A.A.) — Reisicümhurumuz İsmet İnönü dün akşam yemeklerini askerî ve mülkî rüesa ile birlikte Vali konağında emişlerdir. Bu akşam Vali tarafından Millî Şef şerefine bir süvare verilecektir.

Milli Şefin Halk Arasında Tetkikleri

Erzurum, 14 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü bu sabah nağında yemişlerdir. Bu akşam ve mülkî erkân ile birlikte in - şaatı henüz bitmiş veya inşaatına devam edilmekte bulunan Cümhuriyet Halk Partisi binasını, yeni Postahaneyi, İnhisarlar dairesini, Büyük oteli, sinemayı, doğumevini ve diğer müesseseleri gezmişlerdir.

Millî Şef bunu müteakiben yine yaya olarak çarşıda bir gezinti yapmışlar ve muhtelif dükkânlara uğramışlar ve bu temasları esnasında Erzurumun iktısadî durumu ile de alâkadar olmuşlardır.

Dün gece oldukça fazla kar yağmış olmasına rağmen bugün hava güneşli ve güzeldi.

Millî Şef bütün bu gezintileri esnasında her yerde halkın canlı ve içten tezahüratı ile karşılanmakta idi.

İnönü'nün Teşekkürleri

Erbaş istasyonu, 14 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü, tasarruf haftası münasebetile vatandaşlardan gelen tebrik telgraflarına mukabil teşekkürlerinin iblâğına Anadolu Ajansını memur etmişlerdir.

Erzurum, 14 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü,bugün öğleden sonra yeni Muallim mektebini, Mareşal Çakmak hastahanesini, spor sahasını, liseyi, nümune evini ve İnönü ilk okulunu gezmişlerdir.

Millî Şef bundan sonra Ordu evini teşrif ederek büyük salonda komutan ve sübaylarla çay içmişlerdir.

Halk sevinç içindedir. Şehir baştan başa donanmıştır.

Çankırıda Bayram

Çankırı, 14 (A. A.) — Milli Şefimizin Devlet Reisi sıfatile şehrimizi şereflendirdikleri günün yıldönümü olan dünkü günü Çankırılar büyük bir törenle kutlamış ve bu münasebetle

(Sonu 7 ncide)

Hitler Bana Dedi ki

Sabık Danzig Ayan Reisinin Çok Meraklı İfşaatı

Bugün 4 üncü sayfamızda

Gölge Müsabakamız

Tarihî simalar: No 9

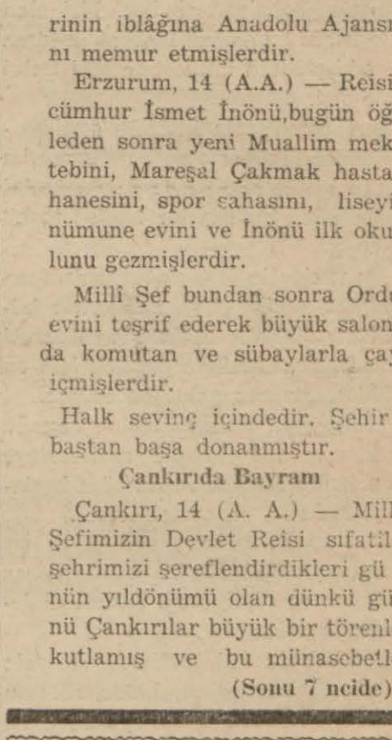

Bu kimdir ?

Cevap: . . . . . .
. . . . . .

HZ. MUHAMMETTEN SONRA

KEMALEDDİN ŞÜKRÜ

— 9 —

Beşîr, Hemen İleri Atıldı Ve Hazreti Ebûbekire Biat Etti

— Ey Ensar... diye bağırdı. Bu Arap Kabileleri İslâm dinini sizlerin kılıçlarınızdan korkarak kabul etti.

Şimdiye kadar İslâm dini yolunda muvaffakiyetle işliyen ve nusret bulan kılıçlarınızı tekrar çıkarınız. Hilâfet sizin ve yalnız sizin hakkınızdır. Onu kimseye kaptırmayınız.

Korku ve dehşetten sinenlere bu teşvikâmiz ve kindar sözler bir parça kuvvet verdi. Bu sözler müteredded vaziyet ve düşüncelere yeniden istikamet gösterdi.

Biraz evvel Eshabın lehine dönmekte olan hava tekrar ve yavaş yavaş değişiyordu.

Bir kısım Ensar, ellerini bellerindeki kılıçlara götürerek hilâfet postunu ele geçirmek için kan dökmeğe hazırlanıyorlardı.

Hazreti Ebû Bekirin kaşları çatıldı.

Muaviye, Eshabın partiyi kaybetmek üzere olduğunu görünce usulca odadan çıktı. Cübbesinin eteklerini sallıya sallıya Üsamenin ordusunun toplandığı yere doğru koşmağa başladı.

Habbab'ın şiddetli sözleri Ensarın muhalif partisi arasında yeniden kin, garaz hislerini alevlendirmişti.

Bu sırada, Ensar arasından bir ses yükseldi. Hilâfet makamına seçilmemesinden ve amcası oğlu "Saad'ın kendisine tercih edilmesinden muğber olan Beşir,, kendi geçemiyeceği posta "Saad,, ı da geçirmemek için Ensarın efkârını teşvişe sevkedici şu sözleri söyledi:

— Ya ensar!.. Ben ki sizdenim, benim de söyliyeceğim sözleri dinleyiniz. Muhammed, Kureyşden idi. Emarete de elhak ve elyak olan onun kavmidir. Vakıa bizler İslâma çok yardımlarda bulunduk. Bizim cihad ve nusrate muavenetimiz itibarile faziletimiz inkâr edilemez. Fakat biz bunları sırf Resûlallahın ve Cenabı Hakkın rızası için yaptık. Şimdi ise dünya işi için hak ehline taarruz lâyik ve caiz değildir. İslâm arasına ihtilâf düşürücü şeylerden sakınınız ve hilâfet sevdasından vazgeçiniz.

Ensar bu sefer partiyi artık tamamen kaybetti. Kabilelerinin oldukça nüfuzlu şahsiyetlerinden biri olan "Beşir,, in bu sözleri Habbab'ın biraz evvelki şiddetli hutbesinin tesirlerini izale etti.

Sırf, kendisinin hilâfete seçilmemesinden muğber olan bu adamın bu nutku hilâfetin Ensara geçmemesini temin eden mühim bir hâdise teşkil etti.

Bu vaziyeti gören ve mütemadiyen şekilden şekile giren safahatını büyük bir dikkatle takib eden Hazreti Ebû Bekir, harekete geçmek için en mühim zamanın geldiğini anladı.

"Beşir,, in nutku üzerine ayağa kalkan ve ona şiddetli mukabeleye hazırlanan Habbab'ın da söze başlamasına fırsat vermemek istedi.

Ve.. ayağa kalktı.

Onun ayağa kalktığını gören Ensar sustular ve söyliyeceği sözleri dinlemeğe hazırlandılar.

Habbab da dili tutulmuş vaziyete düştü. Şaşkın şaşkın halde, sofanın ortasında, sedye içinde yatan Saad Bini İbadeye bakıyordu.

Bu iki adamın bu esnada teati ettikleri nazarlarda çok derin bir hayal sukutu ve ayni zamanda çok vahşî ve kindar bir lem'a parlıyordu.

Hazreti Ebû Bekir, ağır, vakur ve ciddî bir sesle söze başladı:

— Ey Ensar.. dedi, görüyor ve anlıyorum ki artık hakikat yolunun hangisi olduğunu teslim ettiniz. Biraz evvel söylediğim veçhile hilâfetin bizim hakkımız olduğuna kanaat getirdiniz. Bu, çok mucibi memnuniyet bir haldir. Şimdiye kadar İslâmiyet üzerine vaki hizmetlerinize çok şükür bir himmet daha ilâve etmiş odunuz. Hazreti Peygamberin Eshabı arasında en yaşlısı ben olduğum için size halife olmak için göstereceğim iki kimseden birine şimdi burada biat etmenizi teklif ediyorum. Bu iki kimse burada hazırdır. Biri Ömerdir ki celâdet ve kahramanlığı cümleniz malûmudur. Diğeri de Ebû Übeydedir. Ebû Übeyde hakkında bizzat Resûlü Ekrem "Bu ümmetin cn emin adamıdır,, buyurmuşlardır. Binaenaleyh ikisinden herhangisini müvafık görürseniz halifeliğe onu intihab ediniz.

Hazreti Ebû Bekirin bu sözleri derhal tesirini gösterdi.

Ensar, ya Hazreti Ömere veya Ebû Übeydeye biat edeceklerdi. Umumî efkâr daha ziyade Ebû Übeydeye mail ve taraftar gözüküyordu. Çünkü hilmi ile maruf olan Ebû Übeyde, celâdet ve şiddeti ile meşhur Hazreti Ömerden daha ziyade işlerine geliyordu.

Bu vaziyeti hisseden Hazreti Ömer derhal Hazreti Ebû Bekirin ellerine sarıldı.

— Ya Ebû Bekir, dedi, sen dururken bize biat caiz değildir. Sen hepimizin büyüğü ve ayni zamanda Hazreti Peygamberin hem itimad hem de muhabbetini kazanmış olanısın. Binaenaleyh halife biz değil, sen olmalısın. Peygamberin mescidde imamete vasiyet ettiği ve kendi önüne geçirdiği adamın önüne biz geçemeyiz.

Bir rivayete göre Hazreti Ebû Bekirin Ensara halifelik makamı için işaret ettiği kimseler Hazreti Ömer ve Hazreti Alidir. Ensar Aliyi intihab etmek isteyince Hazreti Ömer muhalefete geçmiş, Hazreti Alinin olmaması için Hazreti Ebû Bekire ilk önce ve bizzat biata müsaraat göstermiştir. Bu rivayet yalnız "Tabarî,, tarihinde mezkûrdur. Belki mezheb gayreti ile böyle yazılmıştır veyahud da yine ayni gayretle diğer eserlerde yer bulamamıştır. Mezhebler arasında ve bu zamana kadar münazaalı kalarak hallolunamamış bu ve buna benzer noktaları biz haletmeğe uğraşacak değiliz. Biz bu gibi noktaları sadece kaydetmekle iktifa edeceğiz.

Hazreti Ömerin bu hareketi "Beşir,, in de işine geliyordu. Hemen ileri atıldı ve ilk olarak Hazreti Ebû Bekire biat etti.

Beşirin bu hareketini Ensarın bir kısmı takib ettiler. Pek az sonra hazreti Ebû Bekire biat edenler onun etrafında halka oldular.

Ensarın diğer kısmı ise hâlâ müteredded duruyorlardı.

Tam bu sırada dışarıda tekbir sesleri işitildi.

Muaviye, biraz evvel Habbabın söylediği şiddetli sözler üzerine endişeye düşmüş, hemen dışarı fırlamış, Üsameye haber vermeğe koşmuştu. Üsame de kuvvetlerini alarak Ashab ve Muhacirine yardım için Ensarın toplandıkları evin önüne gelmiş, burasını âdeta muhasara etmişti.

Bunu gören Ensarın akılları başlarından gitti ve hepsi birden biate müsaraat gösterdiler.

Esasen Hazreti Ömerin gür sesi etrafı çınlatıyordu:

— Bugün her kişi ki imama biat etmeden geceliye... Asi olur.

İzdiham ve heyecan son dereceyi bulmuştu.

Fakat Habbab, tek başına kaldığı halde mukavemet sevdasından vaz geçmemişti.

[Devamı var]

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 Kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	300 »

15 İLKKÂNUN 1939 CUMA

358 H.Zilkade 4			355 R. I.Kânun 1		
Gün:349—Ay:12			Kasım : 38		
Ezani Saat			Vasati Saat		
güneş	Öğle	İkindi	güneş	Öğle	İkindi
2 36	7 28	9 48	7 17	12 09	14 29
Akşa.	Yatsı	İmsak	Akşa.	Yatsı	İmsak
12 00	1 39	12 51	16 41	18 20	5 33

ŞEHİR HABERLERİ

Morfin Satan Bir Doktor

Zabıtaca meşhut cürüm halinde yakalandı

Beyoğlunda Sol sokağında 23 numaralı evde oturan ve muayeneha - si bulunan doktor Mardıros Nehabetyanın bazı morfin müptelâlarına para alarak morfin reçetesi yazdığı haber alınmış, emniyet kaçakçılık bürasu memurları tarafından tertibat alınmış ve morfin müptelâsı gibi gösterilen bir kadın işaretli paralarla doktora gönderilmiştir. Doktor, beş tüblük bir morfin reçetesi yazmış, buna mukabil iki buçuk lira almıştır. Biraz sonra doktorun muayenehanesi basılarak işaretli paralar bulunmuş, doktor yakalanmıştır. Mardıros Nehabetyan, verdiği ifa - dede, zabıtaca muhbir olarak gönderilen kadının kendi tedavisi altında bulunan bir hasta olduğunu söylemiştir.

Bundan sonra, kadın, Haseki hastahanesine gönderilerek muayene ettirilmiş ve hiçbir hastalığı olmadığı raporla tesbit olunmuştur.

Doktor, tanzim edilen evrakla Asliye beşinci ceza mahkemesine verilmiştir.

BELEDİYEDE :

Kaymakamlar toplantısı

Dün Belediye Reis Muavini Lûtfi Aksoyun riyaseti altında bütün kaza kaymakamlarının iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda kaymakamlar tarafından kendi mıntakaları dahilinde yapılacak teftişler mevzuu bahsedilmiştir.

Yeni memurlar

Belediye memurin komisyonu dün toplanmıştır. Komisyon belediye - nin açtığı imtihanda muvaffak olan 15 genci muhtelif memuriyetlere tayin etmiştir.

Garson ve aşçı yetiştirmek için

İstanbul Belediyesi garson ve aşçı yetiştirmek için eskidenberi bir mekteb açmayı düşünmekte idi. Bir hayli masarifli ve külfetli olacağı tahmin olunan bu iş için belediye çok pratik bir çare bulmuştur. Liman idaresinin idare ettiği bir lokanta vardır. Belediye bu lokantayı yeni mütehassıslarla takviye edecek ve bu suretle burada bir garson ve aşçı mektebi tesis edecektir. Bu hususta liman idaresile anlaşma olmuştur.

İKTISAD İŞLERİ :

İdhalât ve ihracat vaziyeti

Dün muhtelif memleketlere mühim miktarda ihracat muamelesi yapılmıştır.

Fransaya deri, Macaristana deri, İtalyaya susam, kuşyemi, deri, Mısıra pastırma,kestane, ceviz, tütün, Yunanistana taze balık, lâkerda, Filistine pamuk, kestane, mahleb gönderilmiştir.

GÜMRÜKLERDE :

Yeni imtihanlar

Gümrüklerde açılacak münhallere tayin edilmek üzere dün lise ve orta mekteb mezunları arasında bir imtihan yapılmıştır. İstanbul Gümrükler Başmüdürlüğünde yapılan bu imtihana 163 kişi iştirak etmiş ve imtihan evrakları dün akşam Ankaraya gönderilmiştir.

POLİSTE :

Bir adam Suvat vapurundan denize düştü

Dün sabah Kadıköyünden Köprüye gelmek üzere hareket eden Suvat vapuru Harem ile Salacık arasına geldiği zaman vapurun arka tarafından hüviyeti tesbit edilemiyen bir adam denize düşmüş ve dalgalar arasında kaybolmuştur.

Bir yolcunun denize düştüğünü görenler derhal süvariyi haberdar etmişlerdir. Bunun üzerine vapur durmuş fakat yapılan araştırmalara rağmen boğulduğu anlaşılan bu yolcunun cesedi bulunamamıştır.

OKUYUCU DİYORKİ

Mahalle arasında otobüs durağı olur mu ?

Fatih Sofular caddesi denilen sokağın dar olan ağzı otobüs durağı ittihaz edilmiş bulunmaktadır.

Bu sokağın daha aşağı kısmını da otobüslerin sekiz on adedi garaj haline getirmişlerdir. Gece yarısına kadar ve sabah saat beşten itibaren bunların gürültülerinden bütün mahalle halkı bizar olduk. Dar sokaklarda bunların manevra yapmaları bilâ fasıla gürültüyü eksik etmemektedir.

Dar olan sokağımızdan otobüslerin başka bir mahalde durak tayin ettirilmesine emir buyurulmasını derin saygılarla dileriz.

Ayni sokakta mukim mütekaidini askeriyeden Ş. Uluay

* * *

Bir tavzih

4/12/939 tarihli gazetenizin ikinci sayfasında "Münakalât Vekâletinden bir rica,, başlığı altında çıkan yazı münasebetile aşağıdaki izahatı arzediyoruz.

13 No. lu katarın gecikmesi sebeblerinin biri, Semplon katarının geç muvasalat etmesi dolayısile diğer katarlarla olan telâkilerinin verdiği tehir olmakla beraber hat üzerinde yapılan bazı inşaat ve esaslı tamiratın verdiği tehirler de bu teahhurda âmil olmuştur.

Semplon katarının tehirinin dahili katarlarımıza olan tesirleri yalnız bizim memlekette olmayıp bütün Avrupa memleketlerinde muharib devlet arazisinden geçen veya münasebatı olan diğer katarlara da sirayet etmektedir.

Bu sebeble Semplon itinererinin harbin şeraitine uygun bir şekilde değiştirilmesi meselesi yakında alâkadarlar arasında yapılacak bir konferansta tezekkür edilmek üzere ruznameye idhal edilmiştir.

Keyfiyeti tavzih eder saygılarımızı sunarız.

Umumi Müdür

MÜTEFERRİK :

Tasarruf haftası münasebetile merasim

İktısad ve Tasarruf Haftası münasebetile yarın saat on buçukta Yüksek Ticaret mektebinde merasim yapılacaktır. Merasime matbuat erkânı, profesörler ve talebe davet edilmişlerdir.

aTrabya Yolunda Cinayet Oldu

Rıfkının öldürülüp denize atıldığı sanılıyor

Evvelki gece Beyoğlunda muhtelif yerlerde içki içtikten sonra, Çorumlu 26 yaşında Ahmed oğlu Fadıl Çopurla arkadaşı makinist İsmail oğlu Rıfkı Gürun, beraberlerine de 16 yaşında Melâhat ve 18 yaşında Agavni isminde iki kız almışlar, şoför Halidin idaresindeki 1704 numaralı otomobile binmişler ve Tarabyaya doğru uzanmışlardır. Evvelce bir hayli rakı içtikten sonra o civarda da tekrar içen iki arkadaş Tarabyada Cebeciköy yolu üzerinde, para sarfetmek meselesinden kavgaya tutuşmuşlardır. Kavga bir müddet sürmüş, nihayet oradan geçen birisi, hâdiseyi karakola haber vermiştir.

Biraz sonra hâdise yerine gelen memurlar, bir şoförle bir genç erkeği ve iki kızı orada bulmuşlar, fakat, diğer genci görememişlerdir. Kendilerine sorulunca, gerek şoför ve genç, gerek kızlar, aralarında çıkan kavga sonunda, Rıfkının otomobilden çıkıp süratle uzaklaştığını, arkasından gittiklerini, deniz kenarında Rıfkının şapkasile ceketini gördüklerini, fakat kendisini bulamadıklarını, bundan da sarhoşlukla denize düştüğünü anladıklarını söylemişlerdir.

Zabıta, bunların hepsini yakalıyarak tahkikata başlamıştır. Rıfkının bir cinayete kurban gittiği ve kavga neticesinde denize atıldığı da muhtemel görülmektedir.

MAHKEMELERDE :

Karşılıklı dayak davası

İhsan Yelman karısı Fahriye Yelman, evinin kirasını almak üzere kiracılarına gitmiş, kiracı İbrahim kızı Münire Arimelle kız kardeşi Zeliha Arimel, iddiaya göre, kadını içeri alıp kapının arkasında dövmüşlerdir. Fahriye de gidip kocası İhsana hâdiseyi anlatmış, İhsan da, iddiaya göre, elinde bir bıçakla eve gidip tehidd ve hakarette bulunmuştur.

İki taraf, karşılıklı hakaret suçundan dün Sultanahmed İkinci Sulh ceza mahkemesine verilmişler, şahidler dinlenildikten sonra, İhsan Yelmanla karısı Fahriyenin beraetlerine, Münire ile Zelihanın da yirmi beşer lira para cezasına mahkûmiyetlerine karar verilmiş, bu cezalar tecil edilmiştir.

Babasını da, kendisini de yaralayan deli çocuk

Kasımpaşada Avni Alibaba sokağında Kısmet apartmanında oturan Oskarın 19 yaşındaki oğlu akıl hastalığına müptelâ İsak, babasını bıçakla başından yaralamıştır. Yakalanan İsakın da sağ elinin kesilmiş olduğu görülmüştür. İsak muayene edilmek üzere tıbbi adliye sevkedilmiş, tahkikata başlanmıştır.

Politika

1939 harbindeki iktısadî temayüller

1939 harbinde muharibleri kat'î bir neticeye isal eyliyecek âmillerden birinin, iktısadî servet membaları ve bunların tarzı istimali olduğu malûmdur. Bu servet membalarından büyük bir kısmını ellerinde tutan garb demokrasileri, ihtiyaçlarını tatmin edecek bazı maddelerin topraklarında mevcud olmadığını nazara alarak beynelmilel piyasada, bu maddeleri kolaylıkla bulabilmek için bazı hareketlere geçmişlerdir.

İngiltere ile Fransanın en fazla dikkat ettikleri bir nokta, ilk maddelerin fiyatını tesbit meselesidir.

Bu sebebden, ilk maddeleri ellerinde bulunduran büyük kartellerin fiyat siyasetleri ciddî bir kontrol altındadır. Harbden evvelki fiyatlara tezayüdü, ancak fevkalâde hallerde ve bazı hududlar dahilinde mümkün olabilmektedir.

İngilizlerle Fransızların uğraştıkları husus, işte ilk madde piyasalarında fiyat tezayüdü lehindeki cereyanı mâni olmaktır. Bu suretle, mamûl eşyanın bir ihtikâr mevzuu olmasını bertaraf eylemek imkânını görmektedirler.

Filhakika, istihsal şartları umumî harbdenberi tamamile değişik bir manzara arzetmektedir. Diğer taraftan istihsal ve fiyat kontrolü meseleleri de nazarda tutulmaktadır. Muhariblerin karşısında 1930 danberi mütemadiyen değişen bir iktısadî vaziyet ve hâdiseler vardır. Bunun içindir ki, yeni harb tekniği içinde ve hattâ haricinde, büyük milli ve hayatî faaliyet sahalarında da yeni ve hâdiselere uyması lâzımgelen bir teknik vücude gelmektedir.

Nasıl ki dünyanın vücud bulması sırasında, değişen devirlerde yaşıyan mahlûklar, muayyen iklim ve hayat şeraiti dahilinde, intibak eylemek mecburiyetini hissetmişlerse, bugün de muharib olsun, bitaraf olsun beynelmilel camianın efradı, halihazır devrinin tamamile değişmek üzere bulunan siyasi ve iktısadî hâdiselerine milli menfaatlerini intibak ettirmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Bu hususta, muharib devletler nezdinde, bu yeni manzaraya gözlerini alıştırarak herekete geçen İngiltere ile Fransa yavaş yavaş istikametleri görünen bir iktısadî temayüle gitmektedirler.

Bunun içindir ki, 1914 - 18 harbi ile 1939 harbini iktısadî bakımdan mukayese edilerek netice istihraç eylemek bazan hatalı olmaktadır. Yeni harbe tamamile kendisine mahsus bir zaviyeden bakmak lâzımdır.

Dr. Reşad SAGAY

ŞEHİR HAYATI

Veli e Cemiyeti

Bu pazar günü akşamı Parkotelde bizim Matbuat Cemiyeti ile Basın Birliğinin velime cemiyetleri icra kılınacağı maalmesar haber alınmıştır. Sağdıçlığı Hoca Said, kız tarafı vekilliğini Naci Sadullah tam salâhiyetle deruhde etmişlerdir. Bu vesile ile zengin bir proğram hazırlanmış olup Mehterhane takımı ve Matbuat takımı icrayı lûbiyat edecek, Bürhan Felek tarafından "Matbuat Cemiyetinin Korkulukları,, isimli bir skeç oynanacaktır. Peyami Safa "Standhal'e göre 939 da maarifimizin berbadlığının Matbuat Cemiyeti üzerindeki psikolociyaî ve klimatik tesirleri ve ibretler,, mevzuunda fazla ciddî bir konferansımtrak monoloğ verecek ve reyi hafî ile alkışlanacaktır. Foto Namık, cemiyetin 23 ikinciteşrin kongresinde ehemmiyetle tetkik edilmek üzere yarım düzine daha takrir verecektir. Bundan başka bir çok ciddî numaralar ve cazibeli danslar vardır.

⁂

Üsküdar Halkevinde Konferans — 17/12/939 pazar günü saat 15 de Evimiz salonunda Bay İsmail Hakkı Baltacıoğlu tarafından "Pedagoji,, mevzulu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

⁂

Ordu Malûllerinin Müsameresi — Ordu malûller birliği İstanbul şubesi 26/12/939 tarihinde İstanbul Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarın himayesinde Beyoğlunda Fransız Tiyatrosunda bir müsamere verecektir. Şehir armonik orkestrasının, kanservatuvar profesörlerinin ve Şehir Tiyatrosu sanatkârlarının iştirak edeceği bu müsamereye sayın halkımızın alâka göstermelerini bekleriz.

⁂

Eğlenceli Bir Gece — 16 Birincikânun 939 cumartesi akşamı Taksimde âbide karşısında Kristal gazinosunda C. H. P. Taksim S. Ocağınca İstanbulun en meşhur alaturka ve alafranga artistlerinin iştirakile çok eğlenceli bir müsamere tertib edilmiştir.

Her mevsimde olduğu gibi bu kere de güzide, bir halk tabakasını biraraya toplıyacak olan bu müsamere, yorgun bir günü neşe ile nihayetlendirecek en şayanı tavsiye bir eğlence olacaktır.

⁂

Hem Hayır Hem Eğlence — Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine Kadıköyünde Süreyya sinema salonlarında senebaşı gecesi bir balo tertib etmşitir.

Verilecek küçük bir dühuliye ile hem yoksul yavrularımızı sevindirmek hem de hoş ve nezih bir gece geçirmek istiyen muhterem hayır ve çocuk sever Kadıköylülerin biletlerini ve hususî masalarını şimdiden tedarik etmelerini tavsiye ederiz.

⁂

KONFERANS

Şişli Halkevinden:

Ekonomi haftası münasebetile 16/12/1939 cumartesi günü akşam saat 21 de Halkevimiz salonunda

1 — Bedri Nedim Göknil tarafından "Tasarruf,, hakkında konferans

2 — Konser ve caz.

3 — Misafirlere üzüm, incir, fındık ikram edilecektir.

SON HABER

Rumanyada İştialler Ve Fecî Gaz Hücumu

Bir Sellüloz Fabrikasında Yüzlerce Amele Yanarak Veya Gazla Boğularak öldü

Bükreş, 14 (A. A.) — Zarnestideki klor havuzu iştialinin kurbanları, şimdilik 50 ölü, 200 yaralı ve bir kaç kayıp olarak tesbit edilmektedir. Kaza, hakiki bir felâket şeklini almıştır. İki direktör ve işçilerin bir çoğu, tıkanarak ölmüşlerdir. Zehirli gazlar etrafa yayılmış ve işçi ailelerini boğmuştur. Gazlar, yayılmağa devam ederek garın etrafını almak ve istasyonda beklemekte olan bir trenin yolcularını tahliye etmeğe ancak vakit bulunmuştur. Fakat tren şefi ve istasyon şefi vazifelerinin kurbanı olarak ölmüşlerdir. Maskelerle mücehhez olan itfaiye efradı, kaza mahalline yetişebilmişlerse de, rüzgârın, öldürücü duman tabakasını dağıtmasını beklemekten başka bir şey yapamamışlardır.

Bükreş, 14 (A.A.) — İçinde bir infilâk vukua gelmiş olan sellüloz fabrikasının takallüs etmiş olan enkazı içinden şimdiye kadar seksen amelenin nâşı çıkarımıştır.

İki teknik direktörün ailesi efradı da bu infilâk neticesinde telef olmuşlardır.

Bu sabah saat yedide mıntaka hastahanesinde iki yüzden fazla yaralı ve zehirli gaz boğmuş kimse nakledilmiştir.

Hava Kurumunun Faaliyeti

Dün Yapılan İçtimada 6 Aylık Mesaî Neticeleri Görüşüldü

Ankara, 14 (Hususî) — Hava Kurumu Merkez Heyeti bugün, Sinob mebusu Cevdet Kerim İncedayının reisliğinde altı aylık içtimaını yapmış, eski zabıtla idare heyetinin ve mürakıblerin raporlarını tasdik etmiştir. İdare Heyeti raporunda yeni kanunla mahsullerden alınan hissenin kaldırıldığı ve Piyango İdaresinin lâğvedildiği, memur ve işçi kadrosunun tensiki ile 205,000 lira tasarruf edildiği, 6 aylık gelirin 1541.000 lira tuttuğu bildirilmektedir.

Milli Havacılığımız

Havacılık faaliyeti hakkında da şunlar söylenmektedir:

"Son altı ayın, milli havacılık sahasındaki en dikkate lâyık eseri, yeni kurulan Türkkuşu Gedikli Hazırlama Yuvasıdır. En aşağı orta tahsili bitirmiş, 16 - 20 yaşlarında, tam sıhhatli gençler arasından seçilen 172 gedikli "İnönü,, kampında plânör üzerinde yetiştirilmiş, bunlardan 72 si makinistliğe ayrılarak Kayseri tayyare fabrikasına gönderilmiş ve 100 gedikli de "Etimesut,, kampında motörlü tayyareler üzerinde çalışmalarına başlamışlardır. İrade ve kabiliyet bakımından çok kıymetli unsurlar olan bu gençler, kısa bir uçuştan sonra tek başına tayyare kullanmağa muvaffak olmaktadırlar. Şubatta askeri hava gedikli mektebine teslim edeceğimiz bu 100 gençle hava ordumuzun mühim bir kazanç elde etmiş olacağı kanaatindeyiz.,,

Bröve Alan Gençlerimiz

On bir tayyareli bir Türkkuşu filosunun haziranda, iki hafta süren, dört bin kilometrelik turnesi de bütün memlekette alâka ve sempati uyandırmış, muhterem Başvekilimiz turneden dönen uçucuları Etimesut tayyare meydanında karşılıyarak, tevecühlerile bahtiyar kılmışlardır.

Türkkuşu filosunun yurdun her tarafında gördüğü candan tezahürler, itimad ve kuvvet vericidir. Filonun İmrozdan Konyaya geçerken, benzinini tamamlamak için uğradığı "Çivril,, kasabasında uyandırdığı sevinç ve heyecan çok canlı olmuştur. Misafirlerini uğurladıktan sonra bütün Çivrilliler, gümüş kuşaklarından boyunlarındaki altınlarına ve kilimlerinden arabalarına kadar elle - rinde ne varsa, Türk göklerinin korunması davası için, teberru etmişlerdir. Türk milletinin cevherli varlığını, huzurunuzda, bu vesile ile, bir kere daha tebcil ederim.

Bu yaz hazirandan ilkteşrin sonuna kadar faaliyet halinde bulunan "İnönü,, plânör kampına gedikliler - den başka 312 liseli amatör talebe iştirak etmiş, bunlardan 251 i "a,, brövesi, 248 i "b,, brövesi, 169 u "c,, brövesi almışlardır.

Eylûl ayı içinde 76 havacı sübay da "İnönü,, kampında plânörler üzerinde çalışmışlardır.

Harb okulunun birinci ve ikinci sınıf havacı talebesi haftada dört gün, Ankarada çalıştırılmış, 78 talebeye "a,, ve 44 talebeye "b,, brövesi verilmiştir.

Etimesut motörlü kampı, haziran - dan eylûl sonlarına kadar, "c,, brövesi 57 üye ile çalışmış ve bunlardan 53 üne turizm brövesi verilmiştir.

Paraşütçülük ve modelcilik çalışmaları da sürekli inkişaf halindedir.

Yeni Tesisat

İnönünde yaptırılan biri büyük, öteki küçük, iki hangarın inşaatı bitmiştir. Etimesut hangarı ikmal edilmek üzeredir. Plânör atölyemizin inşaatı da ilerlemektedir. Merkez binamızda Türkkuşu mektebini birleştiren bina da bitmiş ve gedikli havacılarımıza tahsis edilmiştir.

Japon Sularında Bir Deniz Faciası

Bir Rus vapuru battı, 750 kişi boğuldu

Tokyo, 14 (A.A.) — Sovyet bandralı İndigikka vapuru, dün Hokkaido adasının şimal müntehası açığında batmıştır. Gemide bin kadar yolcu ve 36 tayfa bulunuyordu. 300 kişinin kurtarıldığı söylenmektedir. Fakat, denizin dalgalı olması tahlisiye işini güçleştirdiğinden geri kalanların ölmüş olmasından korkuluyor.

Londra, 14 (Hususî) — Japon sularında batan İndigikka vapurunda 750 kişi ölmüştür.

Hariciye Vekilimizin radyoda nutku

Ankara, 14 (A.A.) — Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu tasarruf ve yerli mahi haftası münasebetile bu akşam radyoda bir nutuk söylemiştir.

Avam Kamarasının Gizli Celsesi

İçtima başındaki merasim çok heyecanlı oldu

Londra, 14 (A.A.) — Avam kamarasının gizli celsesi açılmış ve İngilizlerin kıskanç bir itina ile muhafaza ve tatbik ettikleri asırlık usuller dahilinde yapılan merasim çok heyecanlı olmuştur. Bütün localar diplomatlar, elçilerle tamamen dolu idi. Lordlar tribününde, ayakta duracak boş yer bile yoktu. Muhavere o kadar hararetli idi ki, B. Chamberlainın ilk sözleri güç işitilebildi. Sonra, tam bir sessizlik oldu ve M. Chamberlain, sükûtu şu ananevî cümle ile kesti:

"— Burada, Avam Kamarasına yabancı kimseler vardır!,, Spiker, bu hitaba, ayni cümle ile cevab verdikten sonra, Başvekilin teklifi üzerine bu yabancıların dışarı çıkarılmaları reye konuldu ve teklif, müzakeresiz kabul edildi.

Hademeler, bunun üzerine, tribüne doğru döndüler. Dinleyiciler tribünlerden ve gazeteciler kendi yerlerinden derhal kalkarak salonu tahliye ettiler.

Odacılar, asırdide anahtarlarla, kapıları kilitlediler.

Susa Sabuna DOKUNMADAN

Cenubî Atlantikte!

Üç İngiliz hafif kruvazörü, Almanyanın Amiral Scheer veyahud onun kardeşi Graf Spee adlı mahud ceb kruvazörlerinden birini Cenubî Atlantik sularında yakalıyor ve saatlerce süren şiddetli bir deniz harbinden sonra yaralıyarak Montevideo limanına kaçmağa mecbur ediyorlar.

Dün ajans kâğıdlarında bu haberi okuyunca harbin nerelere kadar sirayet etmiş olduğuna bakarak şaşakaldım ve hayatımın güzel bir senesini sularında ve topraklarında geçirdiğim Cenub Amerikasını hatırladım.

Vakanın cereyan ettiği deniz parçası, Alman gemisinin iltica ettiği Montevideo limanı ve ayni zamanda Rio de la Plata üzerinde, fakat Montevideodan beş altı saat saha içeride bulunan Arjantinin merkezi, o cennet kadar güzel Buenos-Aires, harikulâde tabiati ve huzur içinde yaşıyan mesud halkile gözlerimin önüne geldi. Evlerinin pencerelerinden seyredebilecekleri kadar yakınlarında ve önlerinde cereyan eden bu harbin Cenubî Amerikanın bu en zengin parçası üzerinde oturan sakin ruhlu insanlar için ne müthiş bir hâdise teşkil ettiğini ve ne derin bir merakla seyredildiğini düşündüm.

⌘ ⌘

Montevideo ve Buenos - Aires o kadar Avrupadan uzak ve o derece dünyanın öbür ucundadırlar ki, harb ne kadar geniş bir sahaya sirayet etmiş olursa olsun, Uruguaylılar ve Arjantinliler, bir sabah, birkaç Avrupa gemisinin koca Okyanusta sanki başka yer yokmuş gibi kendi rıhtımlarının önünde kavgaya tutuşmalarına mutlaka hayret etmişlerdir. Düşünmeli ki Finlandiya şimalde ne ise Uruguay ve Arjantin cenubda hemen hemen ona yakın vaziyettedir. Haberin ilk şaşırtıcı tesiri, insanın zihnini, en yüksek şimal derecesinden en alçak cenub derecesine korkunç bir hızla ânî indirmesindedir.

Bir, İngilizlerin Londra yanındaki Southampton, Almanların, Berline üç saat mesafedeki Hamburg, Kiel, Bremen limanlarını, bir de otuz ile kırk cenubi arz dereceleri üzerindeki Montevideo ve Buenos - Aires limanlarını düşünün! Avrupadaki herhangi bir İngiliz veya Alman limanlarile dört kruvazörün harbe tutuştuğu Rio de la Plata arasında sekiz dokuz bin millik mesafe olduğunu ve bu mesafeyi saatte yirmi iki mil giden bir vapurla geçmek istediğimiz zaman geceli gündüzlü ve durmadan yürümek şartile on sekiz - yirmi günde katedebileceğinizi düşünürsek, harbin şimal kutbundan başlattırılarak neredeyse cenub kutbunun yanıbaşına kadar vardırılmış olduğunu daha iyi takdir ederiz.

Kruvazörler oralara kadar gitmekle yalnız yirmi günlük bir mesafe aşmış değil, şimalden cenuba, yirmi gün de dört muhtelif mevsimi de beraber yaşamışlardır. Çünkü Finlandiyada şimdi kardan donan askerler yerine, Cenubî Amerikanın Nis'i demek olan Montevideo plâjları, yazın bu şiddetli sıcaklarında, oranın temmuzu olan bu kânun ayında şüphe yok ki adam almamaktadır.

Maahaza hasım kruvazörler, Rio de la Plata'ya kadar gitmekle belki harb için, böyle bir harb için en müsaid noktayı seçmişlerdir. Çünkü kâşif Magellan'ın on altıncı asırda cenubdan dolaşarak büyük Okyanusa varmak emelile saptığı ve sonunda bir çıkmaza saplandığı bu su kolu, kırk kilometre genişliğile insana bir nehir değil, daha çok bir deniz parçası hissini vermekte, fakat bir Cenevre gölü kadar sakin ve düz bir satıh teşkil etmektedir.

Ali Naci Karacan

Sinir Harbi Uzerinde Psikolojik Düşünceler

Prof. Dr. Fahreddin Kerim Gökay

Bir kısım arkadaşlar benden sinir harbinin psikolojisi üzerinde bir müsahabe istediler, bu arzularını yerine getirmeye çalışacağım. Henüz 1914 dünya harbinin orta ya koyduğu çeşit çeşit icadlara kafamızı alıştırmamışken şimdi bir çok yeni sürprizlerle karşılaşmış bulunuyoruz. Harb politika dilinde bu sürpriz kelimesi de yeniliklerden biri değil mi?

Yıldırım harbi, gaz harbi, bu ara yerde bir de sinir harbi! Maamafih sinir harbi büyük cihan savaşında kullanılmıştı. O zamanki İngiliz başvekili "zafer,, sinirleri mukavim olanlara mevuttur,, demiş ve sinirin ferd ve cemiyet hayatındaki ehemmiyetli yerini bu suretle işaret etmiştir. Manevî yorgunluğun bir ordu ve bir millet hayatında ne kadar tahribkâr olduğunu herkesten fazla takdir eden Amerika garb cebhesine yolladığı askerleri ayrı ayrı asabiye mütehassıslarına muayene ettirerek göndermiş ve harb sonuna kadar bu ordu arasında bir tek firar dahi görülmemiştir. Maamafih büyük harbde sinir savaşı şimdiki kadar kuvvetli değildi! Bu defa ise hemen senesine yaklaştı diyebiliriz. Polonya harbi başlamadan evvel sinir harbi ilân edilmiştir, hele radyonun taammüm ve tekemmülü bu nevi harbde en büyük silâh rolünü oynuyor. Sinirlerimizin nakiliyet kudretindeki sürat malûmdur! Bir dakika içerisinde kafamızda binbir fikir canlanır ve söner değil mi? Sinir harbi de daima serî vasıtalar kullanıyor. İngiliz Başvekili Çemberlayn beyannamelerini mütemadiyen tayyare ile arttırıyor, radyolarda her millet diğer milletlerin dilile konuşuyor. Propaganda servisleri birer nezaret haline getirildi, nasıl gece karanlıkta baskın yapan tayyarelere karşı devasâ projektörler kullanılıyorsa beyin projektörleri de her tarafa tevcih edilmiş bulunuyor, arıyor, araştırıyor, ondan sonra da antenleri kendisine bağlıyarak radyo ile bombardımana başlıyor. Bu arada bir İngiliz gazetecisi üşenmeden karşı memleketten yüz binlerce adres topluyor, onlara mektublar yolluyor. Gaz harbi nasıl nefes aldırmıyor, bayıltıyorsa, sinir harbi de düşünceye, iradeye hitab ediyor, şaşırtıyor, gevşetiyor, nefse itimat kudretini ve ruhî müvazeneyi bozuyor. Sinir harbinin en büyük silâhı telkin kudretidir. Napolyon harb için en büyük kuvvet olarak parayı göstermiş! Sinir harbinde de en büyük kuvvet telkindir. Telkin silâhı ile enerjiler gevşetilir, iradesi yumuşatılır, benlikler çözülür, cebhe gerisinde panikler yaratılır. Telkinin ferdler hayatında ne kadar müessir olduğu malûmdur. Muhit ve hâdiselerin tesiri altında kalan insan maruz kaldığı tenbihlere karşı taamül, reaksiyon verir. Herkesin reaksiyonu bir değildir. Meselâ bir kısım mizaclar vardır ki onlara iperemotifler = fazla heyecanlar deriz, bu nevi mizaclar her şeyden fazla müteessir olur, bir söz işitince yüzlerinin rengi kızarır, yutkunmaları zorlaşır, elleri titremeğe başlar, bunlarda tenbih ile reaksiyon arasında ölçüsüzlük vardır.

Keza isterik bünyeler adını verdiğimiz bir kısım yaratılışlar vardır ki bunlarda zekâ ve diğer melekeler mükemmel neşvünüma bulmuş olmasına rağmen irade gücü biraz zayıftır, Binaenaleyh herkesten fazla telkine müstaiddirler, çabuk taşar, çabuk kınar, ufak bir tenbih karşısında, "bidokun bin ah dinle kâsei fağfurdan, mealinde şiddetli reaksiyonlar verirler. Meselâ dilleri tutulur, konuşamaz olurlar. Bundan başka zekâca zayıf deliller de çabuk kanar ve inanırlar. Bu gibi müsaid bünyelerden başka tamamile sağlam, normal geçinen insanları dahi tetkik edersek görürüz ki telkin bunlara dahi bedenî ve ruhî tesirler yapar. Bir korku veya nahoş bir haber karşısında tükürüğümüzün kuruduğunu, bütün vücudümüzün gerildiğini hissederiz. Bilhassa ruhî hâdiseler iç bezlerimiz üzerine tesir eder, bir keder müvacehesinde böbrek üstü bezimizin kana fazla adrenalin vererek tansiyonun fırladığını, safra kesesine, barsaklara, mide sinirine, kalb sinirine korkunun tesir ettiğini, yüreğimizin çarptığını, boğazımızın sıkıştığını görürüz. Bunun gibi neşeli haberler de o nisbette umumî huzur ve rahatımızı temin eder. İşte sinir harbi de kendi sahasında bu kudretten istifade ediyor. Bütün vasıtaları kullanarak karşısındakilerin iradesini, benliğini, şuur altını hedef ittihaz ediyor. Sinir harbi erkânıharbleri daima karşısındakinin mukavemetini kırmaya çalışırlar, umumî hastalıklar intanlarda öyle değil midir? Nezle mikrobu bile vücudün yorgun zamanında insanı yakalamaz mı? Binaenaleyh sinir harbi ile mukavemeti kırmak için evvelâ süperiyorite, üstünlük iddiaları ortaya atılır. Bilmem hangi kuvvetin devâsâ vasıtaları, akla gelmez tahrib ve imha şuaları ve kudretlerden sık sık bahsedilir, tesir altında bırakırlar, enerji gevşer, ruhî müvazene sarsılır, hayal inkisarı başlar, gayri meş'urda bir korku nüvesi belirir, arkasından bir hücum daha. Sinir harbi propagandasında bazı tüfeyliler işe yarar. Bunun misali tarihte de vardır. Eskiden istilâ orduları bir yere gitmeden evvel habercileri yollarmış, onlar uydurma haberlerle muhiti zehirlermiş. Meselâ kulak fısıltılarile düşman casuslarının şehre girdiklerini, kuyuları zehirliyeceklerini yayarak halkı tedhiş eder, ruhî panik yaratırmış. Bu gibi nazik zamanlarda ilim dilinde "Contagion mentale,, adı verilen zihnî sirayet daha çabuk oluyor. Umumî hayatta basit aksırma ve esnemenin bile nasıl sari olduğunu biliriz. Bu gibi yalan haberler ve korkular da o nisbette süratle yayılır. Bir kısım bedbin yaratılmış şahıslar vardır, bunlar bu tarzdaki şayiaları herkesten evvel benimser ve kulaktan kulağa naklederler Yaratılışları itibarile güneş ziyasından hoşlanmayan, karanlığı seven bu tipler şu halkın şom ağızlı dediği insanlar ki muhakkak her şeyin en fenasını ve en kötüsünü düşünüp ortalığı zehirlerler. Bunlara bir kısım kendini her şeyden malûmatlı ve haberli telâkki eden çok bilmişler yardım eder. Etraflarında bir

(Sonu 7 inci sayfada)

Şimdilik Bukadar

Ecnebi Mekteplerde Okuyan Türk Çocukları

Çocuklarını, lisan öğrenmelerini temin maksadile ecnebi mekteblere veren ebeveynin, çocuklarile çok yakından alâkadar olmaları lâzımdır. Dün bir arkadaşımın anlattığı bir hâdise beni bu satırları yazmağa sevketti.

Arkadaşımın anlattığı hâdise şudur :

— Bir kaç gün evvel babalarını tanıdığım iki genç kıza bir mecliste rastladım. Kızların ikisi de Fransız Dame-de-Sion mektebine devam etmektedirler. Kızlar, yekdiğerlerile fransızca konuşuyorlardı. Fakat en garibi, isimleri "L,, ve "M,, harflerile başlıyan kızların yekdiğerini Louise ve Marie diye Fransız isimlerile çağırmaları idi. Bir defa umumî bir yerde, bir Türk muhitinde fransızca konuşmak ne kadar saygısızlık ise, Fransız isimlerini benimsemek te ondan daha çirkin ve ayıb bir şeydir.

Arkadaşımın yerden göğe kadar hakkı vardı. Bunun içindir ki genç, tecrübesiz ve telkin altında kalmağa çok müstaid bir yaştaki çocuklarımızı, bir ecnebi muhitinde yetiştirirken çok dikkatli davranmamız ve çocuklarımızın üzerinden kontrolümüzü asla eksik etmememiz lâzımdır. Ufak bir ihmal, çok hazin neticeler verebilir.

Sırf bir ecnebi dili iyi konuşması uğurunda çocuklarını dejenereliğe doğru istemiyerek sevkeden ebeveynin yüklendikleri günah çok büyüktür. Aman dikkatli olalım!

MURAD SERTOĞLU

Rusyanın Roma Elçisi meydanda yok

Roma, 14 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Sovyet Rusyanın Romadaki yeni elçisi meçhul bir semte gitmiştir. Bundan üç hafta evel gelen elçi, henüz itimadnamesini vermemişti.

Japon Rus müzakereleri başlıyor

Tokyo, 14 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Hariciye nezaretinin bir mümessili, Japonya ile Sovyetler birliği arasında bir ticaret muahedesi akdi için 10 kânunusanide Moskovada müzakerelere başlanacağını söylemiştir.

Holanda Kraliçesinin güzel bir sözü

Son günlerde Holandanın Almanya tarafından maruz kaldığı tecavüz tehlikeleri ve bu memlekette teressüm eden endişe hareketleri malûmdur. Fakat Holandanın bu gibi tehdidlere maruz kalması ilk defa vaki olmuyor: Hitlerden evvel Kayser Vilhelm de Holandayı, daha doğrusu bu küçük memleketin mukadderatını idare eden ihtiyar kraliçe Vilhelmini korkutmağa çalışmış, tehdid etmek istemişti.

1914 harbinden evvel, Kayser, Holanda kraliçesini Almanyada yapılacak ordu manevralarına davet etmişti. Resmigeçid esnasında, Alman askerlerinin gösterdiği azamet ve şevket manzarasından iftiharla göğsü şiştiği görülen Kayser önlerinden geçen yüksek boylu muhafız efradını Vilhelmine göstermiş ve;

— Bu adamların boyları tam sekiz kadem yüksekliğindedir! demişti.

İhtiyar kraliçe, bu cümlenin gizlediği tehdidi derhal kavramış, fakat soğukkanlılığını hiç bozmıyarak sükûnetle şu cevabı yerleştirmişti:

— Haşmetmeab! Amsterdamın sokakları tam dokuz kadem irtifaa kadar suya boğulabilir!

Cemiyeti Akvam Kulislerinde Almanyanın Gizli Faaliyeti

Cemiyeti Akvam kulislerinden alınan haberlere bakılırsa, cemiyetten çekilmiş olan Almanya, Cenevrede iki cebheden faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Bu faaliyetlerden birincisinin hedefi korkutmaktır: Almanya, şiddetli bir propaganda ile Milletler Cemiyeti içtimaına gelen İskandinavlar ve bilhassa Holandalılar üzerinde ihafe tarikile müessir olmağa çalışmaktadır.

İkinci faaliyetin hedefi birincinin tam zıddıdır: Almanya harbettiği devletleri bir yolunu bularak teshire çalışmaktadır. El altından yapıldığı söylenen propagandaya göre Finlandiyaya karşı vukubulan Sovyet taarruzunun dünya mikyasında bir aksülâmel uyandırdığını ileri süren Almanya, "Düşman, Bolşevizmdir!,, iddiasını ortaya koyarak Sovyet Rusya aleyhine açılacak umumî bir hareketin başına geçmek arzusunu göstermektedir. Bu, yüzdengeri etme sayesinde de Almanyanın şarktaki eski fütuhat emellerine nail olacağı ve Ukrayna ile Baltık memleketlerini almayı ümid ettiği söylenmektedir.

HİTLER BANA DEDİ Kİ

"Amerikada Alman Unsurların Faikiyetini Temin Ederek Orada Yeni Bir Millet Kuracağım!,,

Nazi Şefinin En Yakın Bir Dostuna Söyledikleri

Sabık Danziğ âyan reisi ve Hitlerin yakın dostlarından Rausching Londrada neşrolunan bir yazısında şunları anlatmaktadır:

Hitler, Birleşik Amerika hakkında, hiçbir şeyin değiştiremiyeceği bir kanaat edinmişti. Fikrine göre ,şimalî Amerika, bundan böyle hiçbir Avrupa harbine müdahalede bulunmıyacaktı. Milyonlarla işsiz kütlesile bu muazzam memleket bir ihtilâl uçurumunun kenarında idi. Onu ancak, Hitler kurtarabilirdi.

1933 haziranında, Hitlerin sofrasında bulunduğum bir sırada, onun, yukarıda söylediğim veçhile bu çifte kanaati izhar eylediğini işittim ve bunu müteakib müteaddid defalar bu fikirlerin tekraren beyan edildiğine şahid oldum.

Bahseylediğim bu yemek esnasında bir davetli, Almanyanın menfaatinin, Amerikan dostluğunu elde eylemek meselesinde mündemiç olup olamıyacağı sualini ortaya atmıştı. Hükûmetin bazı mühim şahsiyetleri, halk önünde Birleşik Amerika ile iyi bir muahedenin takdir edilemiyecek kıymetinden bahsetmişler ve bu noktadan, Reich'in yahudi aleyhdarı siyasetinin bazı mahzurlar gösterip göstermediği sualini irad eylemişlerdi.

Führer, kısa ve sert bir tavırla cevab verdi:

— Amerikan dostluğu mu? Kimin dostluğu?.. İş adamlarının ve yahudi maliyecilerinin veyahud da Amerikan milletinin dostluğu mu?

Bu suretle o, Birleşik Amerikanın siyasî rejimi hakkında duyduğu nefreti izhar eylemek istiyordu.

— Bu milletin yüksek mazisi için bir hicap olan ve zaten hali ihtizarda bulunan bir tefessüh rejiminin son nefeslerine, son ihtilâçlarına şahid oluyoruz. Cenub devletlerinin mağlûb olduğu iftirak harbinden sonra, her türlü tarihî muhakeme ve aklı selim hilâfına olarak, Amerikalılar siyasî ve ırkî bir inkıraz devrine girmişlerdir. Yalnız cenub devletleri değil, bütün Amerikan milleti mağlûb olmuştu. İktısadî ve siyasî kudretin aldatıcı tezahürü altında, Amerika, kendini bizatihi tahrib girdabına sürüklemişti.... Esaret ve ademi müsavat fikri üzerine dayanan bir içtimaî hiyerarşi kadroları ve onunla birlikte, hakikaten büyük bir Amerikanın, mütefessih bir tacir kasti ile olmayıp, bilâkis hürriyet ve müsavat hakkındaki yan fikirleri şiddetle reddeden bir efendiler sınıfı tarafından idare edilecek bir Amerikanın, müstakbel tohumları mahvedilmiştir.

"Müsavat mı? Bu müsavatın eski bir İspanyol asilzade ailesinden, veyahud bir İsveçli muhacirin ailesinden bir kimse ile şark yahudiliğinin ve Balkanların bilcümle köpükleri ve Polonyalı, Bohemyalı, Macarlardan müteşekkil pejmürde kütleleri arasında mı olduğu sorulabilir?

Bununla beraber, Amerikada, kolonizasyon devrinin mücadeleci zihniyetinin sönmediği vâsi bir orta tabaka, çiftçiler sınıfı mevcud olduğu zannındayım. Bu zihniyeti uyandırmak lâzımdır. Zencilere, renkli insanlara ve umumiyetle yahudilere karşı aksülâmel; linç kanunu, orta tabakadaki Amerikalının safiyeti, bazı entellektüel sınıfın septizismi ve "refah,, mefhumu üzerindeki şüpheleri; muhacereti tetkik eden ve dolayısile ırkların müsavatsızlıkları hakkında neler düşünmek lâzımgeldiğini bilen âlimler, bütün bunlar, Birleşik Amerikanın henüz sağlam unsurlarının, bir gün, Almanyada uyandıkları gibi uykudan kalkacakları kanaatini veriyor.

Yalnız, nasyonal-sosyalizm ideolojisidir ki, Amerikan milletini kendisini tanzik eden klikten kurtarmak ve orada, büyüük bir milletin inkişaf şartlarını yeniden tanzim eylemek imkânını verebilr.,,

Hitler, sessiz dinleyicileri karşısında gittikçe canlanıyordu:

— Bu sağlamlaştırma işine, Alman - Amerikalı unsurların faikiyetini temin etmeğe başlıyarak bizzat ben teşebbüs edeceğim.

Goebbels: — Bunu nasıl tahakkuk ettirmeyi düşünüyorsunuz Führerim? diye sordu.

— Kongrede, Alman dilinin, millî lisan olarak kabul edilmesi için bir reyin eksik olmuş olduğunu unutmayınız. Amerikan milletinin teşekkülü içine giren Cermen unsuru, siyasî ve entellektüel canlanmanın mebizi olacaktır. Şimdilik, Amerikan halkı, henüz, bu kelimeden anladığımız mânâda, bir millet değildir; o, gayrimütecanis unsurlardan mürekkeb bir halitadır...

Hitlere sordum: — Nasyonal - sosyalizm ile yeniden hayat bulan Alman - Amerikan unsurunun Amerikan mukadderatını eline alacağını mı kasdetmek istiyorsunuz?

Hitler: — Evet, tamamile öyle, diye cevab verdi. Az bir zaman içerisinde, Birleşik Amerikada bir S. A. teşkilâtına malik olacağız. Gençlerimizi yetiştireceğiz ve o vakit... Washington'un ifa eylemediği ve mütefessih demokrasinin ayakları altına aldığı büyük vazifeyi tekrar ele almak gençliğimize aid olacaktır.

Führerin davetlisi: — Fakat bu suretle, Avrupadaki mücadelemizi, müthiş surette muğlâk bir hale koymuş olmıyacak mıyız? diye sordu. En kudretli Amerikan ailelerini hasmımanız yapmıyacak mıyız? Führerim, vâsi düşüncelerinizin, olgunlaşmağa vakit bulamadan basılacağından korkum var.

Hitler hararetle mukabele etti:

— Versaya karşı mücadelemizle, cihanda yeni bir nizam için mücadelemizin bir tek ve ayni şey olduğunu ve kolaylık için herhangi bir hududu

(Sonu 7 inci sayfada)

RADYO Programı

15/12/939 CUMA

12.30 Program ve memleket saat ayarı.
12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri.
12.50 Türk müziği "Pl.,,
13.30/14.00 Müzik "Hafif müzik - Pl.,, .
18.00 Program.
18.05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
18.25 Türk müziği. Fasıl heyeti.
19.10 Konuşma "Onuncu tasarruf ve yerli mallar haftası münasebetile ulusal ekonomi ve arttırma kurumu namına ziraat Vekili Muhlis Erkmen tarafından,,.
19.25 Türk müziği.
Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Çağlar, Hasan Gür, Şerif İçli.
Okuyan: Semahat Özdenses.
19.50 Türk müziği. Halk türküleri. Sadi Yaver Ataman ve Azize Tözem.
20.10 Temsil "Louise.
Yazan: Gustave Charpentier.
Tercüme eden: E. Reşid.
"Cemal Reşid, piyanoda Gustave Charpentier'in Louise operasından parçalar çalarak esere refakat edecektir.,,
21.10 Müzik "Riyaseticümhur Filarmonik orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar,,
1 — S. W. Rachmaninoff - 2 nci piyano konçertosu.
2 — R. Schumann - 1 inci senfoni, Si bemol majör.
22.00 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası "Fiyat,,.
22.20 Müzik "Lied'ler - Pl.,,
22.45 Müzik "Cazband - Pl.,, .
23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

Londra Radyosu

15 Birincikânun 1939 - CUMA

Saat 7: Haberler - 8.10: Resital - 9: Bir tiyatro temsilinden parçalar - 9.20: Orkestra - 10.15: Haberler - 11: Mektebliler için musikili jimnastik harekâtı - 12: Hanri Hal ve orkestrası - 13: Haberler - 13.10: Orkestra konseri - 14: Mektebliler için ders - 16: Haberler - 17: Çocuk saati - 17.30 Resital - 18: Haberler - 19.20: Musiki - 21: Haberler - 22.45: Orkestra - 00.00: Haberler.

Talebe pasoları aybaşından sonra verilmiyecek

Denizyolları idaresi önümüzdeki ayın birinden itibaren talebe pasoları muamelâtına nihayet verecektir. Bu tarihten sonra müracaat eden talebeler paso alamıyacaklardır.

Fakat sene ortasında İstanbuldan Adalara veyahud Kadıköye vesair semtlere taşınacak olan talebeler paso temin edemiyeceklerinden müşkül vaziyete düşeceklerdir. Bu sebeble Denizyolları idaresinin de şirket gibi bütün sene paso muamelelerine bakması ve talebe ihtiyaçlarını karşılaması muvafık olacağı kanaati ileri sürülmektedir.

SİNEMA

Janette Macdonald

Holivudda Buseferde Janette Makdonald İle Kocası Hakkında Dedikodular Başladı

Janette Macdonald ile kocası Gene Raymond aile ocaklarının başında...

Her evlenen çift hakkında dedikodular yapılması, maruf yıldızların birkaç defa boşattırılıp evlendirilmesi Halivudun âdeti ve bir nevi reklâm an'aneleri icabından olsa gerektir. Yüz kalıba girse ve servet, refah, şöhret içinde ne yapacaklarını şaşıran, şımaran artistlerin haleti ruhiyeleri ve tavır ve hareketleri de tabiî bu dedikodulara bol bol zemin hazırlamaktadır. Şimdiye kadar başkasını sevme ve ayrılma şeklinde yapılması mutad olan dedikodularda Janette Macdonald hariç tutulmakta ve güzel muganniyeni Gene Raymond'u severek ve ikisinin tam bir surette anlaşarak evlendikleri ileri sürülerek kendilerine hattâ "ideeal çift,, lâkabı verilmekte idi. Halbuki, işte, bu vaziyet dahilinde karısının karşısında kocanın vaziyeti gülünç ve acıklı bir hale gelmiştir. Şimdi, Gene Raymond bütün vaktini evde boş oturmakla geçirmektedir. Diğer taraftan karısı da yavaş yavaş kocasını bırakarak daha güzel bulduğu erkeklerle arkadaşlık etmeğe başlamıştır.

Halbuki, bu dedikodu kulağına gelen Gene Raymond aile saadetlerinin tam olduğunu ve dedikodular yüzünden biribirlerinden ayrılmıyacaklarını söylemiştir.

Janette Macdonald ise kocasının kendi arzusile sinemadan çekildiğini, her rolü kabul etmek istemediğini, sinemadan çok musikiyi sevdiğini ve kendisini musikiye vereceğini söylemiştir.

Hulâsa, bütün parlaklığına rağmen, Holivud, dedikodularile, en mesud ailelerin bile içine girerek onları zehirlemekten âdeta zevk alan bir muhit haline gelmiştir!

Dedikodu sırası nihayet onların hayatına da geldi. İzdivaçlarından iki sene sonra, şimdi Holivudun başlıca dedikodu mevzuu, artık Janette Macdonald - Gene Raymond çiftinin devam edemiyeceği ve iki artistin biribirlerinden behemehal ayrılmak istedikleri hikâyesi olmaktadır. O kadar ki, hattâ aralarında en küçük bir geçimsizlik olmasa bile, bu dedikoduların kuvvetile mes'ud aile yuvasının yıkılacağına, yıkılmasa bile mutlaka sarsılacağına hükmedilmektedir.

Dedikodulara bakılırsa, Gene Raymond sinema âleminde eski ehemmiyetini kaybetmiştir. Halbuki karısı Janette Macdonald günden güne daha ziyade parlamaktadır. Gene Raymond o hale gelmiştir ki artık hiçbir sinema kumpanyası onu angaje etmek istememektedir.

Polonya elçimiz gitti

Polonya elçimiz Cemal Hüsnü Ankaradan şehrimize gelmiş ve dün akşamki ekspresle Parise hareket etmiştir.

Sefirimiz, Parisin garbinde Anje şehrinde teşekkül etmiş olan Polonya hükûmeti nezdinde Türkiyeyi temsil edecektir.

Cemal Hüsnü Sirkeci istasyonunda İstanbul Polonya konsolosu Bileçviç ve ataşemiliterle diğer bazı zevat tarafından uğurlanmıştır.

KAFESTEKİ KUŞ

EDEBİ ROMAN. YAZAN: MURAD SERTOĞLU

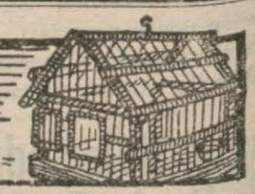

— 9 —

Ben bu sefer hiç ses çıkarmamış, dadımın sözlerine cevab vermemiştim. Binaenaleyh iyi biliyordum ki annemle babam döndükten sonra bu evlenmeyi bir emri vaki halinde bana kabul ettirmek için büyük bir gayret sarfedeceklerdi. Bundan kurtulabilmek için evden çıkıp gitmekten başka çare yoktu. Bu da benim için bir ölüm demekti.

Evet Hasan! Kafesde büyümüş bir kuş, kafesden dışarı çıktığı zaman nasıl uçmayı beceremezse, benim de ayni acemiliğe düşmem mukadderdi. Yatacak yer, yiyecek yemek tedarik etmeme imkân yoktu.

İşte bu tehlike, bana genç bir erkekle yalnız başına konuşmaktan daha büyük geliyordu.. Sonra senin bana fenalık yapacak bir tabiatte olmadığına inanıyordum. Hisler insanları aldatmaz.

Birinci gece sana gelmedim. Aklımca bir kurnazlık yaptım. Ertesi gece dadımın daha derin bir uyku uyumasını temin maksadile geç vakte kadar onu meşgul ettim. Bu sefer evlenmek bahsini ben açtım. Dadım bundan çok sevindi. Beni yola geliyor sandı ve bana Mahmudun meziyetlerinden uzun uzadıya bahsetti. Çok bahtiyar olacağımı, rahat ve zengin bir hayat yaşıyacağımı söyledi. Onu dinlerken ne itiraz ettim, ne de tasvibkâr bir eda takındım.

Bu sırada içimde bir düğüm olan sayıklama işini de hallettim. Dadıma hasta iken ne sayıkladığımı sordum. Dadım filhakika bir iki defa sayıkladığımı ve bir erkekten bahsettiğimi söyledi. Yalnız bu erkeğin kim olduğunu söyelmemişim. İşte babamla annem, bilhassa bundan pek telâş etmişler ve benim bir an evlenmem lüzumuna yeniden kanaat getirmişler.

Buna memnun oldum. Dadım bir iki defa uyumak istediği halde yeni suallerle onu oyaladım. Ancak gece yarısından çok sonra yattık.

Ertesi sabah erken uyanan dadım, gündüzü sersemlik içinde geçirdi ve akşam erkenden uyudu.

İşte Hasan; ben sana o gece gelmiştim. O kadar büyük bir heyecan hissediyordum ki tarif edemem. Sırtıma ince bir şey aldım. Kapının sürgüsünü kolaylıkla açtım. Anahtarı yanıma aldıktan sonra dışarı çıkarak yavaşça kapadım.

Sokakta idim. Kuvvetli bir ay ışığı etrafı iyice aydınlatıyordu. Ve koca sokakta in, cin yoktu. Fakat bana, etrafa binlerce kişi gizlenmiş, beni gözlüyorlar gibi geliyordu. Bir hamlede karşıya geçtim. Bahçe kapınıza dokunur dokunmaz açıldı. Bir adım sonra artık sizin bahçenizde idim. Kalbim yerinden kopacakmış gibi atıyordu. Her an karşıma çıkmanı ve ellerimi tutmanı bekliyordum. Fakat beklediğim olmadı. Sen bahçede değildin. Mektubunda yazdığın halde beni beklemiyordun.

Bu, hayatımda uğradığım ilk sukutu hayal oldu. Sana o kadar inanıyor, sana o kadar bağlanmış idim ki senin sözünde durmıyacağın, seni bahçede bulamıyacağım bir saniye bile aklıma gelmemişti.

Bu vaziyet karşısında evvelâ geri dönmeyi düşündüm. Fakat biraz düşündükten sonra bunun doğru olamıyacağına hükmettim. Ben, böyle bir fırsat bulabilmek için kaç sene beklemiştim. Ve seninle konuşarak anlaşmak, benim için hayatî bir ehemmiyet kazanmış bulunuyordu. Şimdi bir anda bu fırsatı kaybetmek, benim için hakikaten bir daha yerine getirilemiyecek bir ziyan olurdu. Sonra kimbilir, belki de hastalanmıştın.

Bu düşüncelerle yavaş yavaş incir ağacına yaklaştım. Hiçbir yerden ses, sada duyulmuyordu. Daha fazla beklemeğe lüzum görmeden ağaca tırmandım. Şimdi senin pencerenin hizasında bulunuyordum. Elektrik yanmıyordu. Fakay ay ışığı odanın içini gündüz gibi aydınlatıyordu.

Sen, başını yazı masanın üstüne dayamış uyuyordun. Bir tereddüd vakfesi daha geçirdikten sonra açık duran pencerenden içeri girdim.

Seni bir müddet bu vaziyette seyrettikten sonra yavaşça ismini çağırdım. Sen hemen uyanarak fırladın. Benim böyle sessizce birdenbire gelişim, seni heyecanlandırmış ve şaşırtmıştı.

Ben, yine şimdi oturduğum koltuğa oturmuştum. Sen de karşıma geçmiştin. Yavaş sesle konuşuyorduk. Sen, birtakım sevgi ve aşk cümleleri bulabilmek için kafanı yorıyordun. Bir takım sun'î jestler yapıyordun. Doğrusunu istersen, bu vaziyetin gözümde seni biraz düşürmüştü. Sözlerinde ve jestlerinde, mektublarında bulduğum hararet ve heyecanı beyhude yere arıyordum. Kimbilir, belki sen yine tabiî idin de, ben seni uzaktan tanıdığım için gözümde çok büyütmüştüm.

Ne ise, her halde ben de fazla durgun ve soğuk idim ki, sen de bir türlü bana yaklaşmağa ve elimi tutmağa cesaret edemiyordun. Böylece bir müddet aramızda can sıkıcı bir sükûnet devam etti.

Ben artık tamamile irademe hâkim olmuştum.Heyecanım kalmamış, yerini bir ateş ve hararete bırakmıştı. Yavaş yavaş konuşmağa başladım. Ben konuşmağa başlar başlamaz sen sustun ve sözlerimin sona ermesini bekledin.

[Devamı var]

Spor

Kış Sporu: Kayak

Atletler!
Yeni Sabahın 1940 yılbaşı gecesi yapılacak meşaleli sokak koşusuna iştirak ediniz!

Memleketin muhtelif tarafındaki kayakçılar yılbaşını Uludağda geçirmeğe hazırlanıyorlar

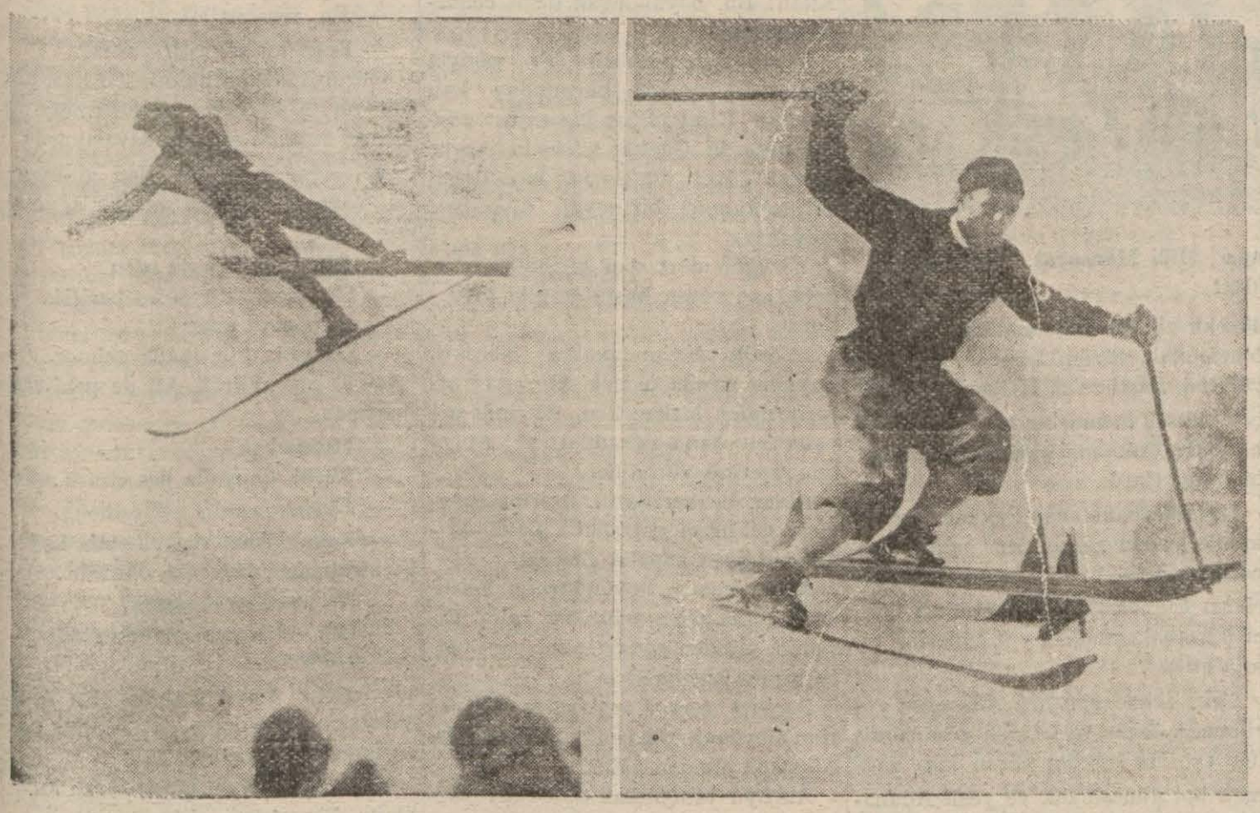

KARLAR ÜZERİNDE ZEVKLER VE TEHLİKELERLE DOLU KAYAK SPORUNDAN İKİ MANZARA

Yılın her mevsimi ile beraber o mevsime has sporlara ehemmiyet verilmek ve o sporu yapanlara çalışma imkânları gösterilmek lâzımgelir.

İlkbaharın sonsuz yeşillikleri arasında atletizm, yazın yakıcı sıcaklarında en güzel serinleme ve ferahlama vasıtası olan deniz sporları, son baharda en çok kendini gösteren futboldeki mücadele oyunlarından sonra kışın da kendine has güzellikleri ve karları üzerinde yapılacak en mükemmel spor da hiç şüphe yok ki kayak sporudur.

Kış; bir taraftan şiddetli ve soğuk rüzgârları ile herkesi ürkütürken, kar, kendisine dost olan sporculara kendi sinesinde büyük faaliyet imkânları verir.

Yılın her çağında durmadan faaliyette bulunan sporcular bu mevsimde de faaliyetlerini kesmeksizin devama uğraşırlar.

Baharda çivili ayakkabıyı, yazda mayoyu, sonbaharda futbol ayakkabısını ayağına geçiren sporcu kış mevsiminde kayağını omuzlar, bulunduğu yerden çıkarak tabiate açılır, kayak sporile uğraşmağa başlar.

* * *

Yurdun bu spora elverişli her bölgesinde sporcuların kayak merkezlerine, İstanbul ve Ankaralıların yılbaşı ve bayramı geçirmek üzere "Uludağ,, a gitmek üzere hazırlıklara başladıkları bugünlerde "Yeni Sabah,, bu spora da sütunlarında faaliyetile mütenasib yer vermeğe karar vermiştir.

Her yıl biraz daha taammüm eden kayakçılık, bizim için henüz yeni bir spordur. Her yeni bilginin başında güçlük çekildiğini, her sporun esaslı bir teknik bilginin yardımına muhtaç olduğunu, kayakçılığın da bidayette karşılaşması muhakkak olan müşkülâtı bulunduğunu düşünerek bizde ve dünyada kayak hareketlerini anlatır ve müşkülâtın nasıl yenilmesi icabettiğini öğretir notlar hazırlamağa başladık.

Uzun tecrübeler gören ve bu tecrübelerini bir metoda bağlamış mahir kayakçılarımızın fikirlerini alarak notlarımıza ilâve edecek ve her hafta çarşamba günleri kısım kısım okuyucularımıza takdim edeceğiz.

Sütten zehirlenenler

Göztepede Tanzifat sokağında 32 numarada oturan Rasim kızı 30 yaşında Saniye ile çocukları Cevad ve Münevver, Göztepede seyyar sütçü Hakkıdan aldıkları südü içerek zehirlenme alâimi göstermişler, tedavi edilmek üzere hepsi Haydarpaşa Nümune hastahanesine kaldırılmışlardır.

Mektebler Futbol Ve Voleybol Maçları

İstanbul mektebleri SporBölgesi Voleybol ve Futbol Lig heyetleri Başkanlıklarından:

16/XII/1939 cumartesi günü yapılacak futbol maçları:

ŞEREF STADI :

Saha komiseri: H. R. Yalım

	Saat	Hakem
Işık Li. - Erkek Muallim M.	13.30	H. Galib Ezgü
Taksim Li. - B. Sanat Mektebi	14.40	Refik Tap

FENERBAHÇE STADI :

Saha Komiseri: Cevat Tiniç

Vefa Li. - Şişli Terakki Li.	13.30	Eşref Mutlu
Hayriye Li. - Kabataş L.	14.40	Sami Açıköney

16/XII/1939 cumartesi günü yapılacak voleybol maçları:

Beyoğlu Halkevi salonunda :

Pertevniyal Li. - İstiklâl Li.	14	M. Moran
Darüşşafaka Li. - Galatasaray Li.	14.30	„ „
Haydarpaşa Li. - Yucaülkü L.	15	„ „
Boğaziçi Li. - İst. Erkek L.	15.30	„ „

Pazar Günü Yapılacak Futbol Maçları

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Futbol Ajanlığından:

17/12/1939 tarihinde yapılacak maçlar:

Bakırköy Stadı:

İstiklâl - Akınspor saat 12,30. Hakem; Bahaeddin Uluöz.

Halıcıoğlu - Feriköy saat 14.30. Hakem: Rıfkı Aksay.

Şeref Stadı:

A. Hisar - Karagümrük saat 10.30 Hakem: Şazi Tezcan.

Yan hakemleri: Fikret Kayral, Ziya Kuyumlu.

Anadolu - Feneryılmaz saat 12.30. Hakem: Refik Top.

Yan hakemleri: Halid Uzer, Neşet Şarman.

Şişli - Kale saat 14.30. Hakem: Necdet Gezen.

Yan hakemleri: Halid Uzer, Fahreddin Somer.

Bölge Asbaşkanının Teftişleri

Klüb ve stadları teftişe başlıyan yeni bölge asbaşkanı Feridun Dirimtekin dün yanında futbol ajanı ve eski bölge asbaşkan vekili Kemal Halim olduğu halde Fenerbahçe klübüne giderek tesisatını görmüş, müstakbel çalışma proğramının hazırlanması için icab eden tetkiklerde bulunmuştur.

Spor Eğitmen Kursu mezuniyet imtihanı

Altı ay evvel faaliyete geçen Spor Eğitmen Kursu mezuniyet imtihanlarına bugün başlanacaktır.

Beden Terbiyesi Genel Sekreteri Cemal Gökdağ, İstanbul bölgesi asbaşkanı Feridun, spor hocası Abbas, her sporun öğretmeni ve İstanbul ajanlarından müteşekkil imtihan heyeti önünde verilecek imtihanda muvaffak olanlar, muvaffakiyet derecelerine göre 3 sınıf üzerinden mezun olacaklardır.

Takas Limited Şirketinden Tebliğ Edilmiştir.

Öteden beri demir ve malzemei inşaiye ithalâtile müştegil olan ticarethanelerin Amerika ve İngiltereden ithâl edecekleri bu nevi malzemeyi ithâl etmek istedikleri memleket ismile malın cins, mikdar ve kıymetini bildirir bir beyanname ile 19 Kânunu evvel Salı akşamına kadar TAKAS LİMİTED ŞİRKETİ ne müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (10318)

Almanya Galib Gelirse

(Başmakaleden devam)

Çünkü bu derece gaflet hamakat de recesini de geçer, delilik veya cinayet mertebesini bulur. Almanyanın galebesi demek bizlerin hepmiz için ömrümüzün son günü gelmesi demektir. İşte hakikati böyle açık surette görmek ve ona göre bir hattı hareket tayin etmek lâzımdır.

Muharebe iki tarafı bitkin hale sokarak eski temeller üzerine müesses bir sulhe müntehi olursa, o zaman başka. Fakat biz Almanyanın galib gelmesi ihtimalini düşünüyoruz ve bu ihtimal karşısında maruz kalacağımız felâketi ölçmek istiyoruz.

Bugün Almanya kendisini kuvvetli hisseder etmez büyük tehlikeleri göze alarak, takib ettiği imanın icablarını tatbike geçti. Yarın bu tehlikeler ortadan kalkarsa ve Almanyanın karşısında hiçbir rakib kalmazsa, Alman ya neler yapmaz? Bugün, Fransız ve İngilizlerin yardım ve müdahaleleri korkusu Almanyayı Çekoslovakyayı mahvetmekten ve Lehistanı çiğnemeğe kalkmaktan alıkoyamadı. Yarın bu korku geçince, Almanyanın hücumu değil, Alman ordularının hazırlandığı haberi küçük devletlerin olmuş incir gibi sapır sapır Almanların ayakları altına serilmelerini intaç edecektir. Alman korkusunun bugün İskandinav memleketlerini, Belçika ve Holandayı, Balkanları ne hale soktuğunu bir düşününüz. Halbuki bugün Almanya en sıkışmış bir vaziyettedir. Nasyonal - sosyalizm son senelerini yaşamaktadır. Böyle olduğu halde, menfaatlerine pek bağlı, fedakârlıktan pek muhteriz olan bu memleketler Alman korkusu ile tir tir titriyorlar. Gerek iyi takdir edilmiş millî menfaat mülâhazası, gerek Avrupanın, hattâ bütün dünyanın üzerine düşen istilâ ve mahkûmiyet kâbusu icab ederdi ki bu küçük milletler hep birden Fransız ve İngiliz tarafına geçsinler ve beynelmilel münasebetleri kurdların ve kaplanların kanununa tâbi tutmak istiyen nazilerin bir ân evvel vücudlerini kaldırmak için ellerinden geleni yapsınlar.

Küçük milletler, yukarıda işaret ettiğimiz gibi, bu muazzam vazife için ihtiyarı icab eden fedakârlığı İngiltere ile Fransaya bırakarak kendileri yalnız menfaatten istifade etmeyi düşünüyorlar. Almanya bize öyle bir dünya hazırlıyor ki küçükler ve zayıflar için Almanyaya köle olmaktan başka bir hak kalmamıştır.

Harb meydanında galib gelecek Hitlerden merhamet ve insaf beklemek safderunluğu da geçer. Çünkü nasyonal - sosyalizm dininde merhamet yoktur. Merhamet onlar için bir zâf nişanesidir, bir kabahattir, takdiri ilâhiye karşı bir günahtır. Bir kavim ezildi ve mağlûb oldu mu, demek Allah böyle istemiş hükmü ile bunu pek haklı buluyorlar ve hakkı yalnız kuvvette görüyorlar.

İngiltere ile Fransa kat'î bir mağlûbiyete uğrayıp Avrupa müvazenesinde kıymetlerini kaybettikleri gün, Avrupa, Almanya ile Rusya arasında paylaşılacak ve belki de İtalyaya bir parça hisse verilecektir. Fakat bu da muvakkattir. Nasyonal - sosyalizm yaşadıkça Avrupada yegâne hâkim devlet olmak emelini ve gayesini terketmiyecektir. Bugün haysiyet ve istiklâline bağlı her kavim için Alman hezimetini temine hizmet etmek ve İngilizlerle Fransızların gayretlerini, işlerini kolaylaştırmak bir vecibedir.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Hasekide yeni pavyonlar

Hasekide profesör Akil Muhtarın tahliye ettiği eski dahiliye pavyonunda bir müddettenberi yapılan tamirat ve tadilât ikmal olunmuştur. Pavyon bu suretle 25 yataklı ve modern bir doğum pavyonu haline ifrağ olunmuştur. Diğer taraftan Haseki hastahanesini tevsi gayesile hastahaneye yakın olan hastabakıcı mektebinin de bir pavyon haline ifrağı kararlaştırılmıştır. Burası hariciye hastalıklarına tahsis olunacak ve asgarî 70 yataklı olacaktır. İcabeden tadilât ve tamirata yakında başlanacaktır.

İlâçla zehirlendi

Kalyoncuda Hasanpaşa sokağında 9 numarada oturan Niko kızı Hıristina babasının kullandığı ilâcı içtikten sonra zehirlenme alâmetleri göstermiş, Beyoğlu Belediye hastahanesine kaldırılmıştır.

Türkçeye çeviren : HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Kan Ve Irk Aleyhindeki Günah Bu Dünyanın Ilk Günahıdır

— 74 —

İzdivacın normal ilk şartlarının daimî surette takdir edilmemesinden çıkan neticelerin ne kadar tahribkâr olduklarını bizim asaletimize bakarak görmek kolaydır. Burada bir tenasül neticeleri müşahade edilir ki kısmen kibar hayattan mütevellid bir icbar üzerine, kısmen malî sebebler üzerine istinad eder. Biri kanın zayıflamasına, diğeri zehirlenmesine götürür. Çünkü mağazadaki bütün Yahudi kadınlar Son Altesse'in zürriyetini temin ve idameye ehil addolunurlar ve bununla bir de Altesse'liğin her şeyine malik olurlar. Her iki takdirde de bundan tam bir tereddî çıkar.

Burjuvamız bugün ayni yolu takib etmeğe çalışıyor. O da ayni hedefe vâsıl olacaktır.

Nâhoş hakikatlerin önünden geçip gitmeğe lâkaydane bir istical ile teşebbüs olunuyor. Sanki bu hattı hareket ile mevcud olan şeyi mevcud olmaktan menetmek kabil olabilirmiş gibi. Hayır, bizim büyük şehirlerimiz halkının aşk hayatında gittikçe fuhşa döküldüğü ve bu sebeble frengi sirayetine mütezayid bir nisbette kurban hale geldiği keyfiyeti inkâr kabul edemez. Vakıa meydandadır.

Bu toptan bulaşmanın kanaat verici neticeleri bir tarafdan timarhanelerde, diğer taraftan, heyhat! Çocuklarımızda görülebilir. Bilhassa, çocuklar cinsî hayatımızda "vebaya tutulmanın,, mütemadî terakkisi hakkında hazin ve sefil bir delildirler: Çocukların hastalıklarında ana, babanın fazihatleri kendilerini meydana vururlar.

Bir hal çaresi bulmanın müteaddid vasıtaları vardır: Bazı kimseler hiçbir şey görmezler, yahud, dah iyisi, hiçbir şey görmek istemezler. Şüphe yok ki bu en basit ve en iktısadî bir vaziyet alma tarzıdır. Bir kısmı, gülünç olduğu kadar da yalancı bir sofuluğun kudsî mantosuna bürünürler. Bütün meselelerden sanki büyük bir günah mevzuu bahsoluyormuş gibi konuşurlar ve, her şeyden evvel, yakayı ele veren her günahkâr aleyhinde en derin nefretlerini izhar ederler. Sonra, sofiyane bir nefret içinde, bu dinsiz hastalığa karşı gözlerini kaparlar, ve - kabilse kendi ölümlerinden sonra - sodome ve Gomorrhe üzerine kükürt ve zift yağdırarak bu utanmaz beşeriyete yeni ibret dersi vermesi için Cenabı Hakka dua ederler.

Nihayet üçüncü bir kısım da bu sirayetin bir gün tevlid etmesi icab edecek ve tevlid eyliyecek neticeleri pek açıkça görürler. Fakat omuzlarını silkerler. Zaten, tehlikeye karşı bir şey yapamıyacaklarına kanidirler. O surette ki, hakikatte olduğu üzere, vekayii kendi haline bırakmak icab edeceği fikrinde bulunrlar.

Doğrusu aranırsa, bütün bunlar rahat ve basittirler. Fakat unutmamalıdır ki millet bu kadar rahat bir gidişin kurbanı olacaktır. Başka kavimlerde de bundan daha iyi olmadığı hakkındaki salâhe bahane tabiîdir ki bizim inhitatımızda hiçbir şeyi değiştirmez. Bütün denilebilecek olan şey başkalarının da ayni fenalıktan muztarib olduğunu hissetmek keyfiyeti birçok kişide kendi elemlerini tahfif etmeğe kâfi gelmesidir.

Fakat o zaman kendiliğinden, ilk ve yalnız olarak, bu vebaya bir hâkim kesilecek kuvvetin kim olduğunu vehangilerinin bu yüzden mahvolacaklarını bilmek meselesi mevzu olur.

Bu da ırkın krymeti hakkında bir miyardır. İmtihana göğüs geremiyen ırk ölecektir ve yerini daha selim yahud daha muannid yahud mukavemete daha kabiliyetli başka ırklara bırakacaktır.

Cünkü, bu mesele her şeyden evvel, gençliğe tallûk ettiği için, babalarının günahları onuncu batna kadar kendilerinden intikam aldığı müdhiş bir doğrulukla söylenen kimselerin salâhiyeti dahilindedir. Bu hakikat kan ve ırk aleyhindeki bu süikasdlere taallûk eder.

Kan ve ırk aleyhindeki günah bu dünyanın ilk günahıdır ve ona kendisini terketmiş bir beşeriyetin sonunu işaret eden bir alâmettir.

Bu mesele karşısında harbden evvelki Almanyanın vaziyeti ne kadar müessif oldu! Bu vebanın büyük şehirlere sirayetine bir had çekmek için ne yapıldı? Bu sirayetin ve aşk hayatımızın bu "mammonisation,, nin hakkından gelmek için ne tedbir ittihaz edildi? Halk kütlesinin frengiye tutulmasına mâni olmak hususunda ne yapıldı ve bundan ne netice çıktı?

Vukua gelmesi icab eden şeyler tasrih edilirse bu suallere verilecek cevab da kolayca meydana çıkar.

Evvelâ, bu meseleyi hafiflikle telâkki etmemek lâzımdı. Bilâkis, ona verilecek hal çaresine birçok nesillerin saadet veya felâketi bağlı olduğu anlaşılmak icab ederdi. Anlaşılmalı idi ki bu mesele kavmimizin istikbali için kat'î olabilirdi yahud olmak lâzımgelirdi. Fakat böyle bir mefhum radikal tedbirler almak, radikal müdahelelerde bulunmak mecburiyetini tahmil ederdi. Bütün mülâhazaların birinci plânında, şuna kanaat getirmek iktıza ederdi ki, her şeyden evvel, bütün milletin dikkat, herkes mücadelenin ehemmiyeti içinde samimî bir kanaat getirebilmek için, bu müdhiş tehlike üzerinde teksif ettirmek lâzımdır.

Şüphesiz ki, çok kere, gerçekten keskin ve tahammül edilmesi zor mecburiyetlere, ancak mecburiyeti herkese tatbik ettikten sonra ittihaz edilen tedbirlerin lüzumu onlara teslim ettirilmek şartiledir ki, hakikî bir tesir hassası vermek kabil olabilir. Fakat bunun için de meseleyi kuvvetli surette tenvir etmeğe, dikkati celbedebilecek sair günlük meseleler bertaraf edilmeğe lüzum vardır.

Herhalde, zahiren temini imkânsız gibi görünen icabları yahud vazifeleri ifa etmek lâzımdır. Bütün halkın bütün dikkati ayni mesele üzerinde toplanmalı ve birleşmeli, sanki hayat ve memat hakikatte bu meselenin halline bağlı gibi görünmemelidir. Ancak bu bahayadır ki bir kavmi büyük hareketlere ve büyük gayretlere, ihtiyar ve rızasile, kabiliyetli kılmak mümkün olur.

Bu prensip, yüksek gayelere erişmek mevkiinde bulunduğu zaman, münferid adam hakkında da carîdir. O da bu vazifeye ancak tabaka tabaka üstün parçalar altında girişmek icab eder. O da daima bütün gayretlerini sarih surette muayyen kısmî bir vazifenin ifası üzerinde toplamalıdır. Ve bu da vazife ifa edilmiş de artık müteakib parçaya nisbet kabil görününceye kadar böyle devam etmelidir.

Kim yürütecek ve fethedilecek yolu böyle biribirinden ayrı merhaleler halinde ayırmak işini ihmal ederse ve parçalardan her birini muzafferane ifa için bütün kuvvetlerini şiddetle toplıyarak metod dairesinde bir gayret sarfetmezse o adam hiçbir zaman nihaî gayeye vasıl olamıyacak, yolunda bir tarafta kalacak, ihtimal ki yolu bile kaybedecektir.

Gayeye doğru tırmanmak için gayet yüksek enerjilerin muttasıl bu çalışma bir sanattır, yolun zorluklarını adım adım iktiham için faaliyete sokulmasını istilzam eder.

HİKAYE

Yalazanın Düğünü

Yazan : Feridun OSMAN

Sıcak ağustos gecesinin tıkanık, buğulu halveti içinde yeryüzü gevremiş, gerilmişti. Yanık gök - lerde bembeyaz bir mehtab, sabun kalıbı gibi eriyordu.

Mısır darı ormanının ayrığı bol bir evlek başına sırtüstü devrilip domuz bekliyen Yalaza Mehmed, uzaktan hafif bir çıldırtı duyarak yerinde doğruldu, ve sağ elile, ağzından dolma çiftesini kabzaladı. Ayak sesleri üçüzleme geliyordu. Muhakkak bir dörtayaklı, bir domuz veya camız [manda] olmalıydı.

Kulağını yere dayıyarak dinledi. Hayret! Sesler setiklerini [ayak topuğundan aşağısını] önüne çarparak yürüyen hayvanların ayak sesine benzemiyordu. Bu, bir insan olacaktı. Elinde de muhakkak bir lobut vardı.

Derken, hırıltılı bir türkü gevelemesi duyuldu:

İndim pınar başına
Sabun koydum taşına
Hiçbir şeyler bilmezdim
Bu da geldi başıma.

Mehmed: "Etme be Süllü dayı, bu yaştan sonra mı?,, diye gülümsiyerek ayaklandı. İhtiyarı önledi, beraberce yatak yerindeki ateşin aydınlığına gittiler. Sülü dayı bir çınar köküne çömelerek:

— Ülen Yalaza, dedi, sana iki buçuk kelâm sözüm vardı, Annacıma [karşıma] çıktığın iyi oldu. Benim Hacca'ya dün yine çallanmışın [kur yapmışsın]. Sen bu nafile sevdadan ne vakit vazgeçeceksin?

Mehmedin gözleri alevlendi, damarlarından kaynar bir titreme geçtiği besbelliydi. Tereddüd etmeden:

— Hiçbir vakit! diye cevab verdi.

— Sen bilirsin, ben adama el attığım zaman, dilile beraber ciğerini de söker alırım!

— Adamına bağlı Süllü dayı, bırak bu yavan lâfları da ay aydınlıkken açık konuşalım: Sen bana Hacca'yı gönül hoşluğile verecek misin, yoksa..

— Hayır, bundan umudunu kes.

— Amma, Allahın emrile olmazsa, koca bıçağın demirile olur...

— Ne der o dul karı çocuğu?

Ve ihtiyar Süllü, kurşun yemiş bir kaplan gibi delikanlının omuzlarına atıldı. Mehmed köyde güzelliği kadar iriliği ve diriliğile de ünlenmiş şahbaz bir gençti, fakat yaşlı kaplanın öfkeyle şişen adaleleri onu burkup almıştı. Yalaza kendini çabuk toparladı. Süllüyü oyluklarile koltuk altlarından kavrayıp, kanadları tersine bükülmüş bir horoz gibi arığın içine yumdu, bastırdı.

İhtiyar kuşağındaki ince uzun balcı bıçağını çekmeğe uğraşıyordu. Mehmed:

— Süllü dayı, dedi, bırak boşuna çabalanmayı. Ben sana kendimi vurdurmam, seni vurmağa da elim varmaz.

— Neden?

— Sen benim babam yerinesin, yarın essahtan [sahiden] babam olacaksın, düzgün kafayla düşün bi yol: Hacca'yı nasıl olsa ele verecek değil misin? Benim ne eksiğim var? Üstelik gancık ta bana gönüllü.

— Hay kerata hay! Bense amcamın Yusuf için söz vermiştim. Başka istiyenler de çok. Seni, işini beğenirim amma, Mehmed, onlar kuvvetli, hatırlı; düşman kazanacaksın.

— Benim kimseden pervam yok; sen başımda, Hacca yanımda olduktan kelli... Yalazanın tokadile bıçağının zorunu bu çukurda az buçuk bilirler!..

Süllünün hırs ve inadı gevşedikçe, Mehmedin de kolları gevşiyordu. Yan yana konuşuyorlardı artık. Nihayet darılar kalkınca düğün etmeğe karar verdiler ve ilk defa baba oğul gibi ayrıldılar..

Mehmedin dediği doğruydu. Onu seven kadar, çekemiyen, ve çekinenler de çoktu. Hele Hacca'nın tutkunları diş bilemeğe başlamışlardı. Açıkça bir şey yapamıyorlar, kin güdüp plan kurmağa çalışıyorlardı. Lâkin, günler, haftalar geçti aradan ve bir güz akşamı Yalaza ile Hacca'nın düğünleri tutuldu, söğütlü avluda davul dövülmeğe başlandı.

Köylüler umduğundan fazla dostluk göstermişlerdi. Hacca'ya âşık delikanlılar bile oğlan evinde, güle oynıya, hizmet görüyorlardı. Güreşler öğdüller oldu, çingene yosmaları sabahlara kadar zil şakratıp gençleri eğlendirdi ve atlı yaya bütün köy halkı al duvaklı Hacca'yı alıp Yalazanın evine getirdi.

Akşam nikâhta, erkeklerin hepsi de bulundu. Neşeli delikanlılar muziblik yapıyorlar: "Sen biraz sonra gerdeğe girerken yiyeceğin yumrukları düşün de sırtına kavi bir şeyler koy!,, diyorlardı. Mehmed de alay ediyor:

— Aman dayı oğulları, eve girdiğimiz gece dayaktan sakata çıkarsak yazık olur pek!,,

Diye cevab veriyordu.

Gelinin kapısı önüne gelmişlerdi. Değirmenci Sadık ilk yumruğu yapıştırdı ve:

— Haydi Allah başına gün doğdursun!

Bir yumruk yağmuru başlamıştı. Mehmed kurtulmak için eğiliyor, bükülüyor, arasıra: "Yapmayın canım, ciğerlerim yanıyor vallaha!,, diyebiliyordu. Fakat öyle üşüşmüşlerdi, öyle birikmiş hınçlarla yumruk atıyorlardı ki zavallı güveyin sesi boğuldu ve topaç gibi kapı aralığından içeriye fırlatıldı. Kapıyı çektiler ve bir anda dağılıp evlerine gittiler.

Hacca, kapının arkasına bitkin yığılıveren kocasını dikkatle süzüyordu. Mehmedin yüzü sapsarıydı, zor nefes alıyor, bir elile göğsünü tutmağa çalışıyordu. Sonra yavaş yavaş başını kaldırdı. Pınarları yaşaran gözlerle karısına baktı. Hacca olup bitenleri kavrıyamamıştı. Çekine çekine yaklaştı. Yalazanın beş parmak kumaştan güveylik gömleğinin arkası kan içindeydi. Genç kız ellerile onu kavradığı zaman göğüsleri yırtan bir çığlık kopardı. Mehmedin demin yumruklarla dövülen sırtında, sapına kadar sokulmuş bir bıçak duruyordu.

Feridun Osman

Adanada Faydalı Spor Temasları

Ankaradaki Galatasaray Takımı İki Güzel Maç Yaptı

Galatasaraylılarla bir maç yapan Adana Milli Mensucat Fabrikası fudbolcuları

Adana, (Hususî) — Adanada son aylar zarfında spor sahasında büyük hamleler görülmektedir. Toros spor, Seyhan spor, İdman yurdu fudbolcuları arasında lig maçları büyük bir intizam ve âhenkle devam ederken diğer taraftan da mıntaka temasları yapılmakta, fudbol meraklıları cidden güzel maçlar seyretmek zevkini bulmaktadırlar. Diyarbakır, Malatya, Kayseri, Antalya fudbolcularının Adana seyahatlerinin intibaları henüz üzerimizde yaşarken bu defa da Ankara Galatasaray fudbolcuları şehrimize gelmiş bulunuyorlar. Tezahürata vesile olan bu temasların bizde bıraktığı hatıralar hissiyatımızın sedirinde yer almıştır. En güzel nikabına bürünen "samimiyet,, bugüne kadar belki bu derece kalbden kalbe girememiştir.

Ruhlarında ölçü kabul etmez muhabbet ve centilmenlik duyguları ile sahaya çıkan Galatasaraylılar stadyomu dolduran binlerce elin kopardığı sürekli alkışlarla selâmlandılar. Tribünde vali, tümen komutanı, belediye reisi, Parti reisi, Halkevi reisi, bir çok yüksek memurlar ve Adananın daha bazı tanınmış şahsiyetleri hazır bulunuyorlardı.

İlk müsabakalarını Seyhanspor takımile yapan misafirler müsabaka neticesini 4 - 1, Millî mensucat Fabrikası fudbolcularile yaptıkları ikinci müsabakayı da 3 - 0 lehlerine temin ettiler.

Genç arkadaşlarımız Adananın görülmeğe değer yerlerinde gezdirilmiş her tarafta hüküm süren kışa rağmen bol güneşli ılık ve yeşil Adanamızı Galatasaray elemanları pek beğenerek hayranlık duymuşlardır.

Yakınlarda Adana fudbolcuları da bir iki ziyareti iade edeceği gibi Haleb muhtelitinin teklifi kabul edildiği takdirde Haleb fudbolcularını da sahamızda görmüş olacağız.

Yusuf Ayhan

İkinci Kâğıt Fabrikası Bitmek Üzere

Klor fabrikasının inşaatı da ilerlemektedir

İzmit, (Hususî) — Geçen sene, şehrimizde temelleri atılmış olan Klor fabrikasının inşaatına başlanmıştır. Fabrikanın makine aksamı tamamen gelmiştir. İnşaat hararetle devam etmektedir.

İkinci kâğıd ve sellüloz fabrikalarımızın yapılması da sona ermiştir. Her iki fabrikanın, 940 senesi son - baharında faaliyete geçmesi muhakkak görülmektedir.

İzmit Kâğıd Fabrikası gece ve gündüz faaliyet içindedir. Harb vaziyeti dolayısile hariçten gelmiyen kâğıd ihtiyacımızı mümkün olabilen azamî randımanla temin etmeğe gayret etmektedir.

İzmit fabrikası bir meslekî kurs açmıştır. Bu kursa, fabrikanın kendi işçileri devam etmektedir. Kurs, usta, kalfa ve çırak olmak üzere üç kısma tefrik edilmiştir. Memleketimizde yepyeni bir sanat şubesi olan kâğıdcılık, bu kursta mükemmel bir şekilde tedris edilmekte ve fabrika kendisine lâzım olan işçilerini yetiştirmektedir. Kursda, ayrıca, türkçe, hesab, hendese, tarih ve yurdbilgisi gibi dersler de okutturulmaktadır.

Bu kursun, muhite ve fabrikaya olan faydası çok büyüktür. Her şeyden evvel kâğıdcılık sanayii yerli vatandaşlar eline geçmekte ve her biri, bu sanayiin, muhtelif clan şubelerinde ihtisas sahibi olmaktadır. Fabrikaya çırak olarak giren işçi, tam bir kâğıd ustası olarak tekemmül etmektedir.

İkinci kâğıd ve sellüloz fabrikalarının işlemeye açılmasından sonra kurs tevsi edilecek ve binlerce yurtdaş birer ihtisas ve meslek sahibi olacaktır. İzmit muhiti, fabrikalarımıza lâzım olan elemanları kâfi mikdarda temin etmektedir. İzmit halkının, zeki, kavrayışlı ve uysal olmasında fabrikada iyi tesirler bırakmaktadır.

Körfezli

KEL ALİÇO İLE SULTAN AZİZ

No: 39 YAZAN : *M. Sami K*

Eğer, durup dururken boyunduruk çekmiş olsaydı, o vakit hasmın kızmağa hakkı vardı.

Yörük durmadan salıverdi. Bir aralık, nasılsa Aliçoya daldı. Bundan istifade eden pehlivan derhal boyundurukladı.

İşte; Aliçonun bu boyunduruğu, hasmına pahalıya maloldu. Aman Allah! Bu, boyunduruk değil cendere olmuştu.

Yörük Ali, tehlikeli bir vaziyet almıştı. Ağzından burnundan kan boşandı. Kimsecikler bir şeyler söyliyemiyordu. Çünkü; güreş iddialı ve Pomak güreşi idi. Sonra; hasmın insafına kalmış bir şeydi. Mukabele ediyordu.

Yörüğün dört dişi kırılmıştı. Adetâ, can veren hastalar gibi hırlıyordu.

Yörük boyundurukta ölecekti. Tam bu sırada Yörük Alinin taraftarlarından birkaç kişi, ellerinde sopalar meydana uğradılar. ve, Aliçonun üzerine yürüdüler.

Aliço; bu heriflerin, üzerine sopalarla geldiğini görmüştü. Şaka değil, kafasına sopalar inecekti.

Aliço, hemen boyunduruğu bırakıtı. Üzerine gelen adamlara saldı. Birisinin elinden sopayı aldı, ve, ikisine birden hücum etti.

Bereket versin zaptiyeler silâhlarile meydana yürüdüler.. Adamları Aliçonun elinden aldılar..

Aliçoyu tanıyanlar oldukları yerde duruyorlardı. Hiç seslerini çıkarmıyorlardı. Meydana gelen pehlivan hiddetle bağırdı:

— A be, kahpe susaklar!.. Bizim ensemiz kilise direği de, onunki, samanlık desteği mi be!..

— Bire soytarılar.. güreş bu be!.. O, vurunca boyunduruğu, biz ses çıkardık mı be?..

Yürük Ali, hiç seini çıkarmıyordu. Aliço, biraz daha söylendikten sonra, Yürüğün üzerine gelerek ensesinden yapıştı.

Zavallı Yürük Alinin yüzü gözü kan içinde idi. Ağzından dişleri dökülmüştü. Güreş tekrar bütün hızile başladı.

Fakat, güreş, güreşlikten çıkmıştı. Her iki taraf da gaddarane bir surette biribirlerine saldırıyorlardı.

Aliço; çok geçmeden Yürüğü meşhur çaprazına aldı. Bu, çapraz dolu dizgin giden bir çapraz değildi. Hasmı olduğu yerde çamaşır büker gibi bükmek ve altına almaktı.

Nitekim; Aliço böyle yaptı. Çaprazı alır almaz hasmını büküp çengelliyerek altına almak istedi. İşte, bu adna iki pehlivanın zorlu kolu çarpıştı.

Fakat Aliçonun zoru galib geldi ve Yörük Aliyi altına aldı.

Ve, alır almaz da hiç beklemeden ve bekletmeden kurt kapanına girdi. Vaziyet kötü idi.

Aliço, kurtkapanına aldığı hasmını çevirmek için olanca kuvvetile zorluyor ve gırtlaklıyarak çevirmeğe çalışıyordu. Boğuşma o derece gaddarane oldu ki, Yörük Alinin bir dişi kırılmıştı. Ayni zamanda kaşı da patlamıştı. Kaşından akan kan gözlerini büsbütün kapamıştı.

Daha güreş başlıyalı anc beş dakika olmamıştı. İki görenler altı saattir güreşi

Yürük Alinin tarafdarlavanlarının fena vaziyete girürünce yaygarayı basmışlar bir ağızdan bağırıyorlardı:

— Böyle güreş olur mu?..

— Bu, rezalettir..

— Boğa mı güreştiriyoru

Gürültü küfüre binmişti. lemiyor, hasmını ya pes etti yahud mağlûb etmeğe sava

Ali Ağa, bıyık altından du. Yanında bulunan misafi dan biri:

— Ağam, dediklerin çıktı

— E!.. Ben, bilirim bu h

— Çok zorlu adam.

— Öyledir.. Hiç inada g

— Fakat; Yürük Ali de doğrusu.

— Muhakkak...

— Yürük dünyada pes et

— Evet..

— Fakat, Aliço da dünyı bırakmaz.. Eze, eze öldü

— Ne yapmalı dersiniz?..

— Hiç... Aliçonun üstüne

— Doğru..

— Hem, Aliço haklıdır.. Yürük Ali açtı çığırı.. Gör sıl boyunduruk vurdu?

— Evet; nihayet güreş k nadır. Pes etsin..

— Doğrusu da budur.

— Hakem heyeti de bir maz..

— İmkân mı var.

Hakikaten, Yörük Ali, dü raya gelse, değil üç beş d ağzından dişleri sökülse pe O da, son derecede inadcı manda şerefli bir pehlivan

Aliço, hasmını durmadan Nihayet, Yörük tarafdarları tükendi. Pehlivanlarını için yüzlerce kişi birden meydana uğradılar.. ve, A zerine çullandılar.

Sopa, sille, yumruk g Halk biribirine karışmıştı ana baba gününe döndü. ayrılmıştı.

Aliço, hasımlarının üzemüştü. Bir aralık, halkı y dırına koştuğu görüldü.

Ali ağa, Aliçonun çadı koştuğunu görür, görmez casına kâhyasına bağırma

— Kâhya.. Kahya!.. Yet

— Buyurun ağam!..

— Çabuk, Aliçonun çad Anladın ya?..

Kâhya farkına varmıştı dırına beyhude gitmemişti banları yağladı ve çadıra de ne görsün? Aliço, elbisesından bıçağını çıkarmağa İş fena idi. Hemen pehliv ellerine sarıldı ve yalvara

— Ustam, pehlivanım. ederim.

— Bırak beni... Hepten rın ağzının tadını vereyim

[De

Beyli Kadın

BÜYÜK CASUS ROMANI **Tefrika No. 34**

— Azizim beni dinle.. Merkeze şunları bildir. Ben Tötinger isminde birisi ki bizim şefimiz odur. Ve bir de Filipviç isminde bir genç, Holanda-Belçika üzerinden, hakikî ismi Ernst olan ve benim beraber yaşadığım Otto, Stener, ve Maria da Holandadan Fransaya geçeceğiz. Şubatın 16 sında Parisde Galeri De Lafayette ikinci katında saat on beşte biribirimizle karşılaşacağız.

Bize muhtelif vazifeler verdiler. Evvelâ bir ay kadar hiçbir şey yapmıyacağız. Ve vaziyeti tedkik edeceğiz. Oradaki ajanlarla temas edeceğiz.

Almanyanın mahrem fikri: Belçika üzerinden Fransaya taarruz. Bizden ve belki diğer menabiden alacağı emirler, raporlar üzerine taarruz plânını hazırlıyacak. Biz; yolları, levazım depolarını, tren yollarındaki köprüleri, menfezlerin mikdarını öğreneceğiz ve Alman taarruzunda Fransız ordusunun müşkülâta uğramasını temin edeceğiz. Benim Tardiyoya sokulmaklığım emredildi. Fransada komünist hareketini körüklemeğe gayret edeceğiz.

Şimdilik bu kadar malûmat yeter.

— Diğer arkadaşları, Filipviçi, Maryayı ve Tötingeri tanımak mümkün olmaz mı?

— Onları bir gün buraya davet etmeğe çalışacağım. Fotoğraflarını alabilirsen iyi olur.

— Yarın akşama ben tertibat alayım.

— Ben çalışırım. Bu verdiğim malûmatı merkeze derhal gönderebilecek misin?

— Hemen bugün..

— Nasıl?

— Albay Liotar'ın odasile bizim merkez arasında doğrudan doğruya muhabere imkânı var.

— Bunu nasıl yapmağa muvaffak oldunuz?

— Mühim bir işti, muhabere mühendisinin elinden kurtulmuyor. Bir iki merkez var. Kimisi telli, kimisi telsiz bir şeyler fakat pekâlâ morsla konuşuluyor.

Muallim Erich:

— Ben gideyim, dedi. Çok mühim haberler vermek.. gecikmiyelim... Bakalım ben de buradan nasıl izin alıp çıkacağım.

Muallim Erich, karyolarının arkasındaki mikrofonun üzerindeki bezi çıkardı.

— Başüstüne Madam, dedi.. ve gitti.

Öğleyin Otto gelince:

— Yarın akşam Tötinger ve diğer arkadaşları yemeğe çağıralım, dedim.

— Bu da nereden aklına geldi?

— Bizim şef, malûm ya o.. aramızdaki rabıtalar daimî ve samimî olsun. İkimizi korusun.

— Sen bilirsin..

— Ben yemekleri organize ederim. Sen de öğleden sonra, onları arar, bulur, yarın akşam için çağırırsın...

— Pekâlâ..

Ertesi akşam dediğimiz gibi yapmıştık. Tötinger, Filipoviç, Maria, Stener, Otto, ben bir sofranın başında yemek yiyorduk.

Muallim Erich verdiğim haberlerin Fransaya gönderilmiş olduğunu bana bir iki saat evvel haber vermişti. Ben bu toplantı vesilesile, diğer arkadaşların mahiyetlerini anlamak, resimlerinin çıkarılmasına imkân hazırlamak istiyordum. Onun için listeye kuvvetli ve çeşidli içkiler koydum.

Tötinger fazla içmiyordu. Filipoviç ona benzemek için imsak ile hareket ediyordu. Marya ise bol bol çakıştırıyor. Stener ile ahbabca kaynatıyorlardı. Evvelâ bu ikisinin arasında bir samimiyetin mevcud olduğunu anladım. Şimdi size bu ziyafette edindiğim intibaları bildireyim:

1 — Tötinger kardeşimdi. Bu mühiş hakikati o anlamadan ben anlamıştım. O beni çok küçük bırakıp gittiği için senelerden sonra buluştuğumuz zaman beni tanımamıştı. Ben de evvelâ onu teşhis edememiştim. Fakat eski hatıraları hayalimde canlandıkça, konuşmasını, hareketlerini gözönüne getirdikçe fikrimi topladım.

Hele ziyafet esnasında birdenbire kendisinden bahsederken;

— Üvey babanın künyesi çok fenadır. Onun ne olduğunu ben bilirim.

— Liza gençliğim Holandada geçti, oralarda güzel hatıralarım var.

— Fransız milleti çok içer.

Gibi sözleri fikrimdeki isabeti teyid etti.

Muhavere esnasında:

— Yüzbaşı Tötinger, demiştim. Tehlikeli bir maceraya atılıyoruz. Muvaffak olamazsak, arkada bırakacağınız kimseler sizin gibi kudretli, istikbali parlak merd bir askeri kaybetmiş olmaktan çok elem duyacaklardır.

O da bana şu cevabı vermişti:

— Arkamdan ağlıyacak kimsem yok, evli değilim, çoluk rışmadım.

— Anneniz, kardeşiniz

— Hiç.. hiç.. hiç kimse vaki annemle kız kardeş zaman hasretle aramıy Fakat anneme dargınım, şim de onunla beraber.. den ayrıldık, biribirimiz öldük..

Onun gözünün önünde ri meşru bir hayat yaşıylerime, ruhumun derinli kızardığımı hissediyordu tırmalıyan istifhamı niha tüm. Ve ben kardeşimi götürüyordum. Mesleğin cilvelerine bakın...

2 — Teğmen Stener. 3 mış veya basmamış bir göre kılık değiştirmesi ceriyor. Ve fevkalâde konuşuyor. Biraz avare görünen bir adam. İçki Öyle tahmin ediyorum dürmek, bomba atmak zor bir iş olmasın.

[D

Okyanusda Şiddetli Bir Deniz Harbi

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

tur. Exeter de yaralanarak süratini kaybetmiş ve kaçmakta olan Graf Spee'nin takibini bırakmıştır. Fakat Ajax ve Achilles sabahın 6 sında baş lıyan muharebeyi terketmemişler ve firar yolları arıyan zırhlının peşine düşmüşlerdir.

Gece saat 10 sıralarında gemiler Rio de la Plata kıyılarında çarpışıyorlardı ve endaht atışları 9 mil kadar yaklaştıkları sahilden görünüyordu.

Punte de l'est açıklarında başlıyan deniz muharebesi Montevideo önlerin de bitmiş ve ağır hasara uğrıyan Alman zırhlısı derhal körfeze girerek limana bir kilometre mesafede demirlemiştir.

İngiliz kruvazörleri de biraz sonra gelerek liman açıklarında demir atmışlardır. Beynelmilel ahkâma göre Alman zırhlısının 24 saat sonra, bitaraf limanı terketmesini bekliyeceklerdir.

Ölenler Ve Yaralananlar

Montevideodan bildirildiğine göre gemide 30 ölü, 80 yaralı vardır. Bunlar hemen karaya çıkarılmıştır.

Uruguay makamatı mümessilleri, Lavalleja romorkörile gece saat 11,30 da limana giren Admiral Graf Spee ye gitmişlerdir.

Ölü ve yaralıların karaya çıkarılmasını görmek için muazzam bir kalabalık limana gitmiştir.

İngilizler Zehirli Gaz Bombası Mı Kullanmışlar?

Montevideo, 14 (A.A.) — Sabahleyin saat birde buradaki Alman elçisi Admiral Graf Von Spee kruvazörüne giderek üç saat kumandan ve tayfa ile görüşmüştür.

Alman elçisi gemiden döndüğü zaman gazetecilere beyanatta bulunarak maktul ve mecruhların ekserisinin İngilizler tarafından kullanılmış olan zehirli gazlı obüslerin tesiriyle ölmüş ve yaralanmış olduklarını söylemiştir.

Londranın Tekzibi

Londra, 14 (A.A.) — Atlantik denizinde üç İngiliz kruvazörile çarpışan harb gemisinin hangi gemi olduğu hakkında henüz kat'î malûmat yoktur. Bu geminin Amiral Scheer yahud Graf Von Spee'den biri olduğu tahmin edilmekle beraber bunun açık denizde sadece ismi değiştirilmiş ayni gemi olduğu zannediliyor.Diğer taraftan Bahriye Nezaretinin bir tebliğinde, Montevideodaki Alman elçiliğinden gelen ve gemi tayfalarının hardallı gaz bombalarından yaralandığını iddia eden matbuat haberleri kat'î surette tekzib edilmektedir. İngiliz bahriyesi, gazlı bomba ve mermi ne ısmarlamış, ne de kullanmıştır.

Nizami Vaziyet

Londra, 14 (A.A.) — Burada tebarüz ettirildiğine göre, Alman kruvazörünün vaziyeti 13 numaralı La daye mukavelenamesile alâkadardır. Bu mukavelename mucibince, muharib bir devletin askerleri bitaraf bir limanda ancak 24 saat kalmak müsaadesini haizdir. Gemideki hasar, geminin yeniden denize açılabilmesini temin edecek derecede tamir edilebilir. Her halde geminin, limana iltica ettiği zamanki muharebe kuvvetini fazlalaştıracak mahiyette tamirat ya pılması hiçbir surette tecviz edilemez.

Berlinin İddiaları

Berlin, 14 (A.A.) — Alman istihbarat bürosu, Cenubî Atlas Okyanusunda vukua gelmiş olan bahrî muharebe dolayısile İngilizlerin Exeter adındaki ağır kruvazörlerinin kuman da köprüsü berhava ve makinelerinden birisi harab olmuş olduğu halde kendisini çekip götürecek bir vasıta ya intizaren Rio de la Plata mansabında beklemekte olduğunu haber vermektedir.

Son haberlere göre İngilizlerin Achilles adındaki kruvazörü batmıştır.

Admiral Graf Von Spee, Rio de la Plata mansabından yukarıya doğru giderek Uruguayın Montevideo limanında demirlemiştir. Alman gemisine bir kaç obüs isabet etmiş olup içinde bir hayli maktul ve mecruh vardır.

Alman istihbarat bürosu, İngiliz kruvazörlerinin zehirli gaz bombaları kullanmış olduklarını bildirmektedir.

Mecruh Almanlar arasında bu gaz yüzünden zehirlenme alâimi gösteren kimseler vardır. Admiral Graf Von Spee'deki yiyecek, içecek te zehirlenmiş olduğundan bunların değiştirilmesi mecburiyeti vardır.

İngiliz Bahriye Nezareti Diyor Ki

Londra, 14 (A.A.) — İngiliz bahriye nezareti, küçük İngiliz kruvazörile Admiral Graf Von Spee arasındaki muharebede Achilles kruvazörünün battığını tekzib etmektedir.

İngiliz Deniz Müfrezesi Takviye Edildi

Nevyork, 14 (A.A.) — Montevideo radyosunun bildirdiğine göre, Graf Von Spee zırhlısını bekliyen İngiliz kruvazörleri yeni harb gemilerile takviye olunmuştur.

Diğer taraftan haber alındığına göre Tacoma adındaki Alman petrol gemisi şafakla beraber Montevideodan hareket etmiştir. Bu geminin Graf Von Spee'ye dışarıda mayi mahruk vereceği zannediliyor.

Graf Spee Derhal Harbe Hazırlanıyor

Nevyork, 14 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Radio National, Uruguaydan öğrenildiğine göre Alman Graf Von Spee zırhlısı, Montevideo limanını derhal terke ve görünüşe nazaran kendisini Rio de la Plata mansabında bekliyen İngiliz kruvazörile harbe girişmeğe hazırlanmaktadır.

Punte de l'Este deniz muharebesi

Cenubî Atlas Okyanusunun sahne olduğu, üç hafif gemiden mürekkeb bir İngiliz kruvazor fırkasile 10.000 tonluk Admiral Graf Spee Alman ceb zırhlısı arasındaki deniz harbi hakkında henüz mütemmim ve lâyıkile etraflı malûmat gelmiş olmamakla beraber (28) santimetrelik 6 büyük topla müsellâh bir zırhlının biri 6 tane (20) santimetrelik, diğer ikisi de sekizer tane (15) santimetrelik topu taşıyan zırhsız üç tekne karşısında mağlûb olarak bitaraf bir limana iltica etmiş olduğunu daha şimdiden öğrenmiş bulunuyoruz.

Şayet bu haber teeyyüd eder de "Amiral Graf Spee,, nin üç İngiliz hafif kruvazörü karşısında perişan olarak bitaraf bir limana ilticaya mecbur kaldığı tahakkuk eylerse ki, bütün ajans telgrafları bu noktada ittifak etmiş bulunuyorlar, hakikaten deniz harbi tarihinde yeni bir devrenin açılışına şahid oluyoruz demektir.

Zira, bugüne kadar hiçbir deniz harbinde ağır toplarla müsellâh zırhlı bir hattı harb gemisinin topu, yani taarruz bakımından kendisinden zayıf, zırh yani müdafaa bakımından kendisinden daha cılız tekneler karşısında mağlûbiyeti kabul ve itiraf ederek bitaraf bir limana ilticaya mecbur olması görülmüş bir şey değildir.

Atlas Okyanusunda karşılaşmış olan iki taraf kuvvetlerini gözden geçirelim:

Bir tarafta 10000 tonilâto mai mahrecinde sekiz tane (28) santimetrelik, sekiz tane (15) santimetrelik ağır ve mutavassıt topla 14 tane tayre dafii top ve beş tane de 533 lük torpito kovanile mücehhez ve saatte (26) mil süratle seyreden bir zırhlı hattı harb sefinesi.

Karşı tarafta ise biri (8390) tonilâto mai mahrecinde, fakat yalnız altı tane (20) santimetrelik ve dört tane de (10) santimetrelik top ve altı tane 53.3 lük torpito kovanile mücehhez "Ekseter,, hafif kruvazörile (6850) tonilâto mai mahrecinde ve sekiz tane (15), dört tane de (10) santimetrelik topla ve sekiz tane de (53.3) lük torpito kovanile mücehhez iki hafif kruvazör.

Bu silâhlardan başka Alman ceb zırhlısında iki tane, İngiliz kruvazörlerinde de ikişer tane deniz tayyaresi vardı.

Alman zırhlısının zayıf hasımları karşısındaki mağlûbiyetine acaba sürat mi sebeb olmuştur? Yoksa İngiliz denizciliği ve atılganlığı karşısında mı taarruz ve müdafaa kabiliyetinin yüksekliğine rağmen "Graf Spee,, itirafı acze mecbur kalmıştır? Bu suallere hiç şüphesiz ki Punte de l'Este deniz harbi hakkında alınacak mütemmim tafsilât cevab verecektir.

Bu dakika için bildiğimiz bir şey varsa o da zırhlı bir hattı harb gemisinin zırhsız fakat süratli üç hafif kruvazör karşısında delik deşik bir halde bitaraf bir limana sığınmış olduğudur.

Hatıra gelen bir ihtimal daha vardır ki bu da 10.000 tonluk Alman ceb zırhlılarının hakikati halde, zırhtan mahrum ve sırf korkuluk olarak zırhlı gösterilmiş birer propaganda teknesi olmalarıdır.

"Punte de l'Este,, hakkında gelecek aydınlatıcı tafsilât bu akideleri çözmüş olacaktır.

Şimal Denizinde

Bir Alman Kruvazörile Bir Denizaltısı Torpillendi

Londra, 14 (A. A.) — Amirallik dairesi, Bremenin görmüş olduğu ayni tahtelbahirin şimal denizinde düşmanın bir tahtelbahirini ve bir kruvazörünü torpillemiş olduğunu bildirmektedir.

Bir İngiliz Muhribi Kaza İle Battı

Londra, 14 (Hususî) — Duchesse isimli İngiliz muhribi, başka bir İngiliz harb gemisile çarpışarak batmıştır. 143 kişi olan mürettebatından büyük bir kısmı boğulmuştur.

YENİ SABAH — Diğer bir İngiliz harb gemisile müsademe ederek battığı bildirilen "Düşes,, muhribi 1932 yılında denize indirilmiş olan "D,, sınıfı sekiz muhriblerinden biridir. 1375 tonilâto mai mahrecinde ve saatte (35.50) mil süratinde olan Düşes 50 çapında dört tane (12) santimetrelik, bir tane tayyare dafii top, altı tane mitralyöz ve sekiz tane 53.3 lük torpido kovanile mücehhezdi. Bu teknenin ziyaile Büyük Britanya bahriyesi yeni bir muhrib daha kaybetmiş oluyorsa da bu sınıf gemilerin mebzuliyeti karşısında ziyaın pek hissedilmiyeceği tabiidir.

Bir İngiliz Mayn Gemisi Mayne Çarptı

Londra, 14 (A.A.) — İngiliz William Hallet mayn gemisi bir torpile çarparak batmıştır. Gemi mürettebatından ancak bir kişi kurtulmuştur.

Batan Ticaret Gemileri

Londra, 14 (A.A.) — Bahriye Nezareti tarafından bu sabah aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

13 kânunuevelde Deptford ismindeki İngiliz vapuru Norveç kara sularında Sund Stadın bir çeyrek mil batı şimalinde bir Alman denizaltısı tarafından torpillenmiştir.

Bu vaka ile son günler zarfında Norveç bitaraflığı üç defa ihlâl edilmiş bulunmaktadır.

Kopenhag, 14 (A.A.) — Goteborg dan İngiltereye gitmekte olan ve mürettebatından yalnız birisi dört gün denizde kaldıktan sonra bir İngiliz gemisi tarafından kurtarılıp mütebaki on yedi tayfası telef olmuş olan Magnus adındaki Danimarka bayrağını hâmil vapurun şimal denizinde bir mayne çarparak batması Danimarkada büyük bir heyecan tevlid etmiştir.

Algol adındaki bir İsveç gemisi de Palsterbo yakınında bir Alman maynine çarparak batmış ve sekiz kişiden ibaret olan müretebatı boğulmuştur.

Heligolandi Bombardıman

Londra, 14 (A.A.) — Haber verildiğine göre, İngiliz tayyareleri müteaddid defalar Haligolanda taarruz etmektedirler. Almanların bu müstahkem adası Alman filosuna ve tayyarelerine üs vazifesi görmektedir. Ayni zamanda mıknatıslı maynlerin deposu burasıdır. İngiliz tayyareleri gece ve gündüz karakol uçuşları yaparak Alman tayyarelerinin akınlarına ve mayn atmalarına da mâni olmaktadırlar.

Garb Cebhesinde

Almanlar Bir Fransız Mevziini Zaptettiler

Paris, 14 (A.A.) — 13 kânunuevvel akşam tebliği:

Dün Sarre garbinde cereyan eden müteaddid harekât esnasında, küçük mevzilerimizden biri düşman tarafından işgal edilmiş ve 10 kadar esir alınmıştır. Vaziyet, 12 kânunuevvel akşam tebliğinde de söylendiği veçhile eski haline iade edilmiştir.

Cebhenin heyeti umumiyesinde sükûnet vardır.

Sinir Harbi Üzerinde Psikolojik Düşünceler

(Baş tarafı 3 üncüde)

halka toplıyarak şöyle teklifsizce şu zatla görüştüm; böyle dedi, şu fikirde bulundu diye bire bin katarak malûmat furuşluk eden psikopat şarlatanlar, sinir harbi erkânıharblerinin parasız dellâllarıdır. Bütün bu unsurlara bir de menfî ruhlu defetitleri ilâve ediniz. Onlar esasen hiçbir şeyin düzgün gitmesinden hoşlanmazlar, daima sisli ve bulanık hava isterler, böyle bir havada neşvünüma bulurlar, hiçbir şeyden memnun değildirler, aksini düşünür ve iddia ederler. İtiraz ve geçimsizlik, memnuniyetsizlik bunların esas karakterlerini teşkil eder. Bu tiplere bir de mitoman denilen uydurucu zümreyi ilâve edelim. Paris Tababeti Ruhiye hocası müteveffa **Dupré**'nin uydurucu tipler adını verdiği anadan doğma yalancılar da kendiliklerinden havadis icad ederler.

Görülüyor ki sinir harbinin vasıtaları, unsurları ne kadar çoktur, hepsi de keyif ve neşemize, rahatlığımıza, tatlı uykumuza musallat oluyor. Yaşayan ve düşünen insan hâdiselere karşı lâkayd kalamaz, lâkaydi de bir hastalıktır, fakat alâkasının hududu insanın iradesini felce uğratacak halde olmamalıdır. Aklı fikri yerinde fakat sokağa çıkmıyan, yahut mütemadiyen elini yıkayan, kimseye el vermiyen bir evhamlı ne kadar bedbaht ise aklını, fikrini şayialara kaptırıp sinir harbinde mağlûb olmuş ferdler de öyle acıklıdır. Şu halde insan kendi varlığına, benliğine numara verdikten, kıymet hükmiyle kıymetlendirdikten sonra hâdiseleri şuur adesesiyle tahlil etmeli, kararını ve hareketini metanet ve soğukkanlılık çerçevesinde tanzim etmelidir.

Hâdiseler inkişaf eder ve bu inkişafa göre milletlerin başına geçmiş mesul şahsiyetler kütleleri ayni soğuk kanlılıkla idare ederler. Bilhassa Türk milleti bu cihetten korkunç imtihanlar geçirmiş, tarihte büyük hâdiselerle karşılaşmıştır. Milletimizin sinir harbinde de bu muvaffakiyeti gösterdiğini ruhundaki, maneviyatındaki selâbetile yakından görüyoruz. Dünyanın birçok memleketleri vaziyetlerinin karanlığı içerisinde bocalarken biz Erzurumda medeniyetin büyük eserini işletmiye açıyoruz.

Büyük Ata İstiklâl savaşında Türk milletinin yaratıcı ve enerjik gücünü bütün dünyaya gösterdi. **Millî Şef** İnönünde milletin makûs talihini yendi, Türkün hedefi muasır milletler arasında hür ve müstakil yaşamak, sulhün bekçisi halinde kendi kuvvetine emin olarak, itimadı nefsle, soğuk kanlılıkla işine devam etmek, her vakit mücadeleye hazır bir halde enerji ve imanını her şeyden üstün tutarak dinamik bir varlıkla muktedir ve tedbirli olarak her türlü yarınlara hazır bulunmaktır. **Millî Şef** ve onun iş arkadaşlarına inanmış bir tek hedef etrafında akidemiz, imanımız, irademiz, her türlü telkinlere karşı gelecek kadar kuvvetli ve dinçtir.

Millî Şefin Tetkikleri

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

her taraf baştan başa bayraklarla donanmıştır. Saat ikide Cümhuriyet meydanında asker, jandarma, polis müfrezeleri, okullar,memur ve halkın iştirakile yapılan toplantıda Millî Şefin hayat ve faaliyeti hakkında nutuklar söylenmiş ve gece de bütün şehir tenvir edildiği gibi Cümhuriyet meydanında ve Halkevinde yapılan toplantılarda muhtelif eğlenceler tertib edilmiş ve millî oyunlar oynanmıştır. Bundan başka bütün halkın iştirak eylediği büyük bir fener alayı tertib edilmiştir.

Bulgar Başvekili

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

ğinin en kuvvetli garantisidir. Maamafih Bulgaristanın vaziyeti bir bekleme vaziyetidir. Bulgaristan müteyakkız bulunuyor. Bugünkü hattı hareketi, kendi millî programından vaz geçtiğini tazammun etmez ve memleketin hayatî menfaatlerinin müdafaasına dokunamaz.

Bulgaristanın emelleri, ihtilâfın dışında da kalsa tamamile tahakkuk ettirilebilir ve Bulgaristan komşu memleketin müşkülâtından istifade debilir. Bulgaristan meselelerinin bir sahnesinden ziyade sulh masası etrafında daha iyi halli mümkündür. Hususile ki İtalya gibi büyük bir devlet her halde sulh anında bu sahada kat'î bir söz söyliyecektir. Bu sözü yalnız kendi menfaatleri için değil, ona muharebeye girmemek azminde müzaheret eden ve daima sempatisine mazhar olan memleketler hakkında da söyliyecektir.,,

Rusya Milletler Cemiyetinden Çıkarıldı

Londra, 14 (Hususî) — Milletler Cemiyeti asamblesinin bugünkü içtimaında Finlandiya meselesi müzakere edilmiş, Portekiz ve Meksika mümessillerinin Sovyet Rusyayı itham ve kahraman Finlandiyayı takdir ve tebcil eden sözlerinden ve Francour ve Butlerin beyanatından sonra umumî heyet 13ler komitesinin rapor ve kararını 9 müstenkife karşı 32 devletin ittifakile kabul ve tasvib etmiştir.

Müstenkifler İsveç, Norveç, Danimarka, Letonya, Litvanya, Çin ve İsviçredir.

Konseyin Kararı

Cenevre, 14 (A. A.) — Milletler Cemiyeti konseyi saat 17 de 107 inci içtima devresini akdetmiştir.

Reis yeni azalara hoş geldiniz dedikten sonra, konsey Assamble tarafından kabul edilen karar suretine ittilâ hasıl etmiştir.

Konsey, Finlandiyaya karşı yapılan Sovyet taarruzunu takbih eden ve bu suretle Sovyetler birliğinin kendi kendini Milletler Cemiyeti haricinde bırakmış olduğunu müşahede eyliyen bu kararı, muhtelif hatiblerin nutuklarından sonra, tasvib eylemiş ve bu suretle konsey Rusyanın ihracına kat'î olarak karar vermiştir.

Yunanistan, Yugoslav, Çin ve Finlandiya müstenkif kalmışlardır.

Finlandiya murahhası, hem davacı hem de hâkim olamıyacağından müstenkif kalmak mecburiyetinde olduğunu beyan etmiştir.

Balkan Devletlerinin Hattı Hareketi

Cenevre, 14 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Türkiye delegesi Necmettin Sadak, İngiliz heyetinin reisi Mr. Butler ve M. Paul Bouncour ile uzun mülâkatlarda bulunmuştur.

Balkan antantı delegeleri dün akşam, Assamblede Finlandiya meselesi hakkında ittihaz edilecek hattı hareketi tesbit etmek üzere noktai nazar teatisi için Türkiye heyeti nezdinde toplanmışlardır.

Assamble bugün hususî komitenin raporunu tetkik edecek ve kararın şu üç noktayı ihtiva edeceği bildirilmektedir:

1 — Mütearrızın takbihi,

2 — Milletler Cemiyeti vasıtasile Finlandiyaya ihtiyarî yardımda bulunulması,

3 — Arjantin hükûmetinin talebi üzerine Sovyetler birliğinin cemiyetten ihracı.

Chamberlain'ın İthamları

Londra, 14 (A.A.) — Chamberlain bu sabah Avam Kamarasında Finlandiya meselesi hakkında beyanatta bulunarak ezcümle şöyle demiştir:

"— Finlandiyalılar memleketlerini bu kahraman milletten beklenilen şecaat ve azim ile müdafaa etmektedirler. Finlandiya ordusunun düşmana çok faik olduğu aşikârdır.

Sovyet hükûmetinin Finlere ve Finlandiyaya karşı tecavüzü, bütün dünyanın vicdanına karşı bir taarruzdur.,, İki gayri müsavi kuvvet arasındaki bu cidalin sonu ne olacağını şimdiden keşf ve tahmin etmek mümkün olmadığını söyliyen M. Chamberlain, şu sözleri ilâve etmiştir:

"— Alman hükûmeti, açıkça mütearrızın tarafını iltizam etmiştir. Hattâ Finlandiya davasına müzaheret etmekte olan İskandinavya memleketleri aleyhinde yapmakta olduğu plâncı propagandası ile mütearrıza yardım etmektedir.,,

Finlandiyaya İngiliz Yardımı Devam Edecek

Chamberlain, Milletler Cemiyetinin içtimaı hakkında şu sözleri söylemiştir:

"— Biz, Finlandiyaya tayyareler verdik ve bu yolda devam edeceğiz. Finlandiyaya harb levazımı da vermek niyetindeyiz.

Alman hükûmeti, yapmakta olduğu propaganda ile, bütün dünyanın dikkatini Finlandiya meselesine çekmek istemektedir. Alman hükûmeti bu suretle müttefiklerin nazarı dikkati esas gayelerinden çevirmeğe matuf bir şaşırtma hareketi yapmak istiyor. Müttefiklerin hedefi, nazi Almanyanın inhizamıdır.

Tecavüze Almanya Yol Açmıştır

Bu hedefi, aslâ gözden kaçırmıyacağız. Sovyetlerin Polonya ve Finlandiyaya karşı taarruzlarına Alman taarruzunun yol açmış olduğunu aslâ unutmıyacağız. Tahrib kuvvetlerinin bu son kurbanına elimizden gelen her türlü yardımı yapmakla mükellefiz. Alman taarruzuna karşı mukavemetimizde bütün gayretlerimizi teksif etmek ve fenalığı kökünden söküp atmağa çalışmak suretiledir ki, Avrupa milletlerini kendilerini beklemekte olan âkıbetten kurtarabileceğimizi ümid edebiliriz.,,

Muharebe Vaziyeti

Helsinki, 14 (A.A.) — Külliyetli miktarda Sovyet ihtiyat kıtaatı, Leningraddan şimal hududuna kadar tahşit edilmiş olup, Finlandiyada geniş bir taarruza geçmek üzere emir beklemektedirler.

Bitaraf askerî mehafilde yarıya teyid edilen bir telgraf Sovyetlerin, hududun öte tarafında bir buçuk milyon asker ve 100 tayyare tahşid etmekte olduklarını haber vermektedir. Finlandiyalıları, her tarafta bu çığa göğüs germek üzere mevzilerini tahkime hummalı bir faaliyetle çalışıyorlar. Potsamo bilhassa kuvvetle tahkim edilmiştir.

Rusların Şiddetli Bir Taarruzu

Londra, 14 (Hususî) — Sovyet ordusu bugün şiddetli bir taarruza geçerek tayyare ve zırhlı otomobillerle Lagoda cebhesinde Fin hatlarına hücum etmiştir. Hudud mıntakasında yangınlar çıkmıştır. Lâkin Finlerin ayni şiddetle mukabele ederek taarruzu püskürttükleri haber verilmektedir.

Diğer taraftan Norveçten gelen ve daha gelecek olan gönüllüler de teşkilâtlandırılmaktadır.

Hitler Bana Dedi ki

(Baştarafı 5 inci sayfada)

da durmanın bizim için imkânsız olduğunu son defa olarak zihninize yerleştiriniz. Siyasî ve içtimaî sistemimizi, bütün dünyaya şamil bir realite yapmağa ve bunu bütün milletlere kabul ettirmeğe muvaffak olacağız, yahud da hakikatte asla mevcud olmıyan ve meriyete girdiği ilk günden itibaren, galiblerle mağlûbların karıştırıldığını isbat eden bir sulh muahedesine karşı giriştiğimiz basit mücadelede bile muvaffak olamıyacağız.

Göbbels müdahale etti: — Şimalî Ameriüada kanlı bir ihtilâl tevlid etmekten daha kolay bir şey olamaz. Orada mevcud içtimaî ve ırkî ihtilâflara dünyanın hiçbir memleketinde rastlanamaz.

Tanımadığım Hitlerin davetlisi sıkıntılı bir tarzda sükût ediyordu. Hitler bunun farkında olarak ona düşmanca nazarlar atfetti.

Göebbels devam etti: — Şimalî Amerika, hakikî bir etnik halita teşkil etmektedir. Bütün bu unsurlar, demokrasi cilâsı altında kımıldamaktadır... Hayır, Amerika, bizim için asla tehlikeli olamıyacaktır.

Hitler, boğuk bir sesle: — Hattâ onun, son harbde bir tehlike teşkil etmiş olduğunu düşünmek bir hatadır, Amerikalı, asker değildir.

Hitlerin davetlisi tekrar, müdahale eylemek istedi:

— Amerikalının hakir görülecek bir hasım olmadığı hakkındaki kanaatimde ısrar ediyorum.

Hitler sofradan kalkarak hiddetle:

— Ah, onları tahkir eylemekten kim bahsediyor? dedi.

"Efendiler, zamanında, sizin Amerikanızı istediğim gibi düzelteceğim, ve Almanyanın, Avrupadan denizaşırı diyarlara sıçradığı gün, Amerika bizim en mükemmel istinatgâhımız olacaktır.,,

Bir müddet durdu, sonra şunları söyledi:

— İstediğimiz anda bu milleti uyandıracak bilcümle vasıtaları elimiz altındadır, ve her halde, Amerikayı Almanyaya saldırtmak için bir Wilson artık ortaya çıkmıyacaktır.

Sıhhat ve güzellik

Sağlam ve güzel

Dişlerle

Sağlam ve güzel dişler de

RADYOLİN

ile temin edilir.

Dişlerinize çok dikkat ediniz.

Bazan en üstad doktorların bile sebeb ve menşeini bulamadikları bir hastalığın diş iltihabından ileri geldiği pek çok tecrübelerle anlaşılmıştır.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

Kullanarak dişlerinizi koruyabilirsiniz.

T. İŞ BANKASI

1940 küçük carî hesaplar

IKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMİYELERİ

1	Adet	2000	Liralık	= 2000. —	Lira
3	„	1000	„	= 3000. —	„
6	„	500	„	= 3000. —	„
12	„	250	„	= 3000. —	„
40	„	100	„	= 4000. —	„
75	„	50	„	= 3750. —	„
210	„	25	„	= 5250. —	„

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Tiftik ve Yapağı İhracatcılarının Nazarı Dikkatine

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından :

Türkiye Tiftik ve Yapağı İhracatçılar Birliği esas mukavelesi İcra Vekilleri Yüksek Heyetince tasdik edilmiş ve tasdikli nüshası Ticaret Vekâletinden gönderilmiş olduğundan tiftik ve yapağı ihracatile iştigal eden ruhsatnameli tüccarın birlik tesis umumî heyeti halinde 15/12/939 saat 16,30 da Ticaret ve Sanayi Odası içtima salonunda hazır bulunmaları rica olunur. "10390,,

Müessislerden

Şerafettin Alemdar — Ziya Kınacı — Karnik Kasapyan

Paşabahçe

Tuğla Fabrikası

Eskidenberi büyük bir şöhreti olan bu millî müessese iki senedenberi yeni ellerde şehrimizin en sağlam ve en revaçta prese ve kerpiç tuğlalarını imal etmektedir. Her nevi inşaat için çok elverişli ve kırıksız sağlam tuğlayı ancak:

Paşabahçe Tuğla Fabrikasından

Tedarik edebilirsiniz. Tuğla almak istiyen inşaat sahiblerinin bir karar vermeden evvel bir kere de Paşabahçe tuğla fabrikası mamulâtını görmeleri menfaatleri iktızasındandır. Tuğlaları yerinde görmeğe vakitleri olmıyan isteklilere, verecekleri adrese nümune de gönderilebilir.

Telefon: (30) dan (68) i arayınız.

Devlet Deniz yolları işletme müdürlüğünden:

Metresi	Cinsi	Muhammen metre fiyatı	muhammen bedel Lira
330	Paltoluk	7,50	2475
205	„	2,80	574

1 — İdare memur ve müstahdemleri için iki cinsten olarak satın alınacak kumaşlar açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi Tophanede idare merkezinde müteşekkil alım satım komisyonunda 21 K. evvel 939 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 228 lira ve altmış sekiz kuruştur.

4 — Nümuneleri görmek ve şartnameyi almak istiyenlerin her gün malzeme müdürlüğüne ve eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin yazılı gün ve saatte 2490 sayılı kanunda yazılı vesaiki hâmilen komisyona müracaatları. "10075,,

MOBİLYA MERAKLILARINA

SANDALYALAR, SAN ALYALAR, KARYOLALAR,

Vesair her nevi ve şık mobilyalar

Fabrika fiatına satılıyor.

ASRİ MOBİLYA MAĞAZASI: AHMET FEYZİ

İstanbul, Rızapaşa yokuşu No. 66, Tel : 23407

Sarıyer Tapu Sicil Muhafızlığından :

Boğaziçinde Rumelihisarında Bebek Hisar caddesinde kâin eski 82 yeni 84 No. lu Fenerkulesi mahallinin tapu sicillinde kaydı olmadığından İstanbul Defterdarlığı tarafından Maliye hazinesi namına tescili taleb edilmektedir. Bu yer hakkında eşhası hakikiye veya hükmiyeden temellük iddia eden varsa ellerindeki temellük vesikalarile birlikte ilân tarihinden on gün zarfında Sultanahmette Tapu dairesinde Sarıyer Tapu sicil muhafızlığına müracaatları ilân olunur. "10365,,

Sarıyer Tapu Sicil Muhafızlığından :

Boğaziçinde Rumelihisarında Hacı Kemalettin mahallesinin Türbe sokağında Yenihisar Bebek caddesinde eski 76 yeni 80 No. ile mürakkam karakolhanenin tapu sicillinde kaydı olmadığından İstanbul Defterdarlığı tarafından Maliye hazinesi namına tescili istenmektedir. Bu yer hakkında eşhası hakikiye veya hükmiyeden temellük iddia eden varsa ellerindeki temellük vesikaları ile birlikte ilân tarihinden on gün zarfında Sultanahmette Tapu dairesinde Sarıyer tapu sicil muhafızlığına müracaatları ilân olunur. "10363,,

Sarıyer Tapu Sicil Muhafızlığından :

Boğaziçinde Rumelihisarında Hacı Kemalettin mahallesinin Türbe sokağında Yenihisar Bebek caddesinde eski 76 yeni 82 No. lu telgrafhanenin tapu sicillinde kaydı olmadığından İstanbul Defterdarlığı tarafından Maliye hazinesi namına tescili istenmektedir. Bu yer hakkında eşhası hakikiye veya hükmiyeden temellük iddia eden varsa ellerindeki temellük vesikallarile birlikte ilân tarihinden on gün zarfında Sultanahmette Tapu dairesinde Sarıyer tapu sicil muhafızlığına müracaatları ilân olunur. "10364,,

İstanbul Belediyesi Ilânları

İlk teminat	Tahmin bedeli	
252,55	3367,38	Sebzehâli yanında umumî helâ inşaatı.
83,84	1117,89	Beşiktaş çöp iskelesinde yaptırılacak tamirat ve tahkimat
75,00	1000,00	Karaağaç müessesatı buz fabrikası için alınacak iki tane yerli santrifüj tulumbaları imalât ve montaj işi.

İlk teminat miktarlarile tahmin bedeli yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 20/12/939 çarşamba günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliblerin ihaleden 8 gün evvel Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet ve 939 yılına aid Ticaret Odası vesikaları ile birlikte ihale günü muayyen saatta Daimî Encümende bulunmaları. "10066,,

Operatör

Ömer Vasfi Aybar

Şişli Çocuk Hastanesi Baştabib ve Operatörü

Her gün 3 — 6 ya kadar

Cağaloğlu Kızılay sokağı Keçiören Apart. No. 6, Telefon: 23756

Zührevî ve cilt hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamii karşısında No. 33 Telefon 41358

KADIKÖY KAZASI

Çocuk Esirgeme Kurumu Menfaatine

Sene Başı Gececi

Süreyya Sinema salonlarında Balo tertib edilmiştir.

Husuî masa ve duhuliye biletlerinizi şimdiden tedarikiniz tavsiye olunur.

Sahibi : A. Cemaleddin Saraçoğlu
Neşriyat müdürü : Macid ÇETİN
Basıldığı yer : Matbaai Ebüzziya

İstanbul Defterdarlığından:

Eminönü Ahiçelebi mahallesinin eski Çoban Çeşme yeni Çobansuyu sokağında kâin eski 8 - 10 yeni 12 numaralı üstünde üç oda, helâ ve altında bir mağazayı muhtevi binanın 1/4 hissesi.	Bedeli muhammeni Lira 1250	Muvakkat teminat Lira 84
Galatada Karamustafa paşa mahallesinde Kemeraltı caddesinde eski 42 yeni 60 ve Beyzade sokağında eski ve yeni 1 numaralı münhedim hane ve dükkânın yangın duvarı dahil olduğu halde 27,5 metre murabbaındaki arsanın 1/2 hissesi.	69	6

Yukarıda vasıfları yazılı gayrimenkuller üzerindeki hazine hissesinin mülkiyeti hizalarında gösterilen muhammen bedeller üzerinden açık arttırma yolile satılacaktır. Satış bedeli peşin olup nakden veya mübadil ikinci tertib tasfiye bonosile ödenebilir. Arttırma 25/12/939 pazartesi günü saat on dörtte Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacaktır. Taliblerin yukarıda yazılı teminatla muayyen gün ve saatta komisyona müracaatları. "10367,,

Orman Umum Müdürlüğünden :

Bolu Orman Mektebinde Riyaziye (aritmetik, Geometri, cebir, Trigonometri) ve Fizik (Fizik, Kimya, Meteoroloji) dersleri için iki muallimlik münhaldir.

Memurin ve teadül kanunlarında yazılı vasıflarla bu muallimliği yapabilecek şartları haiz olanlara en çok yüz elli liraya kadar 3656 No. lu kanunun tayin ettiği hadler dahilinde ücret verilecektir.

İsteklilerin evraklarile birlikte Umum müdürlüğe müracaatları. "10156,,

GRİPİN

baş diş nezle grip romatizma- nevralji

ve bütün ağrılarınızı derhal keser

Tokında günde 3 kaşe alınabilir pullu kutuları isratla isteyiniz

İstanbul Asliye Altıncı Hukuk Hâkimliğinden:

Davacı Fatih Kıztaşı İskenderpaşa mahallesi Aile sokak 1 No. da oturan Mustafa tarafından karısı Fatih Çırçır Babahaydar sokak 4 No. da oturmakta iken şimdiki oturduğu yeri belli olmıyan Adile aleyhine ikame eylediği boşanma davasının müddealeyhin gıyabında yapılan muhakemesi sonunda müddealeyhin kocasına karşı sui muamelesi yüzünden müşterek hayatın çekilmez bir hale gelmesini mucib olacak derecede şiddetli geçimsizlikten dolayı uzun müddettenberi ayrı yaşadıkları ve artık bir arada geçinmelerine imkân olmadığı usulen sabit olduğundan tarafların boşanmalarına dair verilen 18/11/938 tarih ve 485 No. lu gıyabî hükmün müddealeyhanın ikametgâhının meçhuliyetine binaen tebliğ yerine geçmek üzere on beş gün müddetle mahkeme divanhanesinde aslı tutulmasına karar verilerek talik edildiği ilân olunur.

İstanbul Kadastro Müdürlüğünden:

Eski Karabaş, yeni: Abdisubaşı mahallesinin eski Çukurcamii, yeni Serhalife sokağında eski 22, yeni 22 ve en eski 36 kapı ve 15 haziran 304 tarih ve 4682 tapu kayıd No. lı kullei zeimn mahallini havi bahçeli ev 2262 ada 20 parsel No. su altında tamamı 12 hisse itibarile 4 hissesi Mehmed Edip ve 4 hissesi Ali Erus ve 1 hissesi Musdafa Edip, 1 hissesi Ömer Faruk ve 1 hissesi Mehmed Mehmed Vasfi ve 1 hissesi Ulviye namlarına kadastro komisyonunun 20/11/939 tarihli kararile tesbit ve tescil edilmiştir.

Mülkiyet ve mülkiyetin gayri ayni hak iddiasında bulunanlar varsa ilân tarihinden itibaren iki ay müddetle ellerinde bulunan vesaik örneklerile birlikte Sultanahmedde Tapu dairesinde İst. Kadastro Müdürlüğüne müracaatları 2613 No. lı kadastro kanununa göre ilân olunur.

Tepebaşı Dram kısmında

Bu Gece

20 - 30 da

YELPAZE

***

İstiklâl Caddesinde Komedi Kısmında

Bu gece saat 20.30 da

İKİZLER

***

HALK OPERETİ

Eski Çağlıyanda

Bu akşam 9 da

ZOZO DALMAS'la

(PİPİÇA)

3 perde

Yakında "GİT KAL,,

Dr. Hafız Cemal

Lokman Hekim

Dahiliye Mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri pazar hariç her gün 2,5 - 5 salı ve cumartesi sabahları 9 - 11 hakikî fıkara kabul olunur. T. 22398

Yıkılan Gurur

(Maks dö Vözi) nin yazdığı ve **Turhan Münir Çağıl** tarafından Fransızcadan Türkçeye nekledilen **(YIKILAN GURUR)** ismindeki Romanı kitapçılardan arayınız. Satış yeri: İnkılâp Kitabevidir. Fiyatı 60 kuruştur.

Ankarada

AKBA

Kitapevi - Kâatçılık - Türkçe ve yabancı dil gazete, mecmua, kitap siparişlerini en doğru yapan bir yerdir. Erika ve İdeal yazı makineleri satış yeridir.

Telefon: 3377

Ankara Borsası

14 Birincikânun 939 Fiyatları		Açılış ve Kapanış
Londra	1 Sterlin	5.21
New-York	100 Dolar	130.36
Paris	100 Frank	2.9525
Milano	100 Lirat	6.70
Cenevre	100 İsviçre Fr.	29.2278
Amsterdam	100 Florin	69.25
Berlin	100 Reyşmark	—
Brüksel	100 Belga	21.43
Atina	100 Drahmi	0.965
Sofya	100 Leva	1.5925
Prag	100 Çek Kor.	—
Madrid	100 Pezeta	13.5325
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengü	23.6825
Bükreş	100 Ley	0.965
Belgrad	100 Dinar	3.1575
Yokohama	100 Yen	31.1775
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.92
Moskova	100 Ruble	—

ESHAM VE TAHVİLAT

Anadolu Demiryolu I ve II peşin 37.—